

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sörgőnyom: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik vasárnap reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Több —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 ban felé.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 163. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Vasárnap, 1933. július 23

Élni akarunk!

Írta: PACURARU BRUTUS,

az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára

A kereskedelem és ipar ellen az utóbbi időben sorozatos támadások észlelhetők. Pedig minden, ami ma a modern civilizáció és kultúra rendelkezésére áll, a kereskedelemnek és iparnak köszönhető. A kereskedelem tevékenysége tüntette el a földrajzi távolságokat, az ipar valóra váltja az emberiség használatára bocsátja az emberi szellem összes találmányait. Ahol a kereskedelem és ipar virágzik, ott bőség és megegyedtség van, mert a kereskedelem és ipar városokat épít és a modern élet minden kényelmét biztosítja az embereknek.

Mostanában erősen tért hódítottak a vak szenvedélyből származó, demagóg jelszavak, melyeket legtöbbször felelősség nélküli emberek terjesztenek. Ha megengedjük, hogy ezek a jelszavak és a nyomokban fakadó kezdeményezések elhatalmasodjanak a közéletben, akkor sokkal hamarabb, semmint hinnék, általános anarchiához jutunk. E sorokkal fel akarom hívni a közügyemet arra, hogy a kereskedelem és ipar ellen szervezett akciók nem lehetnek tartósak. Egy szép napon azt látjuk, hogy visszariaszító kép elé jutottunk és megismerjük a korrupciónak eddig is általánosan tudott, de kevésbé ismert oldalát, mely a közügyek védelmének spanyolfala mögött virágzik. Szemléltetővé kívánjuk tenni azoknak az ellentmondó kísérletezéseknek abszurd voltát, melyeknek hatásait a kereskedelem és ipar kénytelen elviselni s amelyek visszahatnak a fogyasztóközönségre is.

A maximális bizottságban fantázián alapuló maximális árakat állapítanak meg, amelyek nyomán maximális áron nem lehet forgalomba hozni az árucikkeket. A városházán községi illetékeket állapítanak meg a költségvetés egyensúlyának biztosítására, a nagy közönség érdekei ellen, mintha a város polgárai csak azért volnának a világon, hogy jövedelmekkel táplálják a város költségvetését. Az adófizetéseknél az az adóhivatali tisztviselő teljesíti legjobban kötelességét, aki minden ok nélkül, kizárólag tisztviselői túlbuzgalomból, túlzott adóalapot állapít meg, mindenesetre nagyobb, mint az előző évben, holott már a tavalyi is sokakat a végső romlás szélére vitt. Mikor pedig a kereskedő vagy iparos védekezni akart, akár az első fokon, akár a másodikon, nem engedik meg, hogy panaszukon és jajgasson, a könyveit nem veszik figyelembe. Más bizonyítékokat — miket maguk az illető hatóságok sem tudnának pontosan megjelölni — nem lehet beszerezni.

Igy évről-évre csak nő az adóhátralek. Mikor az ilyen jogfosztott állampolgárt az árverés és az adóbehajtással egybekötött egyéb zaklatások réme fenyegeti, akkor likvidál, vagy eladja üzletét, műhelyét, vagy másnak a nevére iratja át, rá lévén kényszerítve erre a hazugságra, mert így kívánja ezt a mindenható bürokratizmus, amelynek alá van vetve minden közérdek.

A város vállalatokat tart fenn, amelyek egész sereg tisztviselőt alkalmaznak, kiknek fizetése nem csak súlyos teherként nehezedik a város költségvetésére, de amely vállalatok ahelyett, hogy jövedelmet hoznának, hiszen e célból létesítettettek, veszteséggel zárják üzleti éveiket és veszélyeztetik a költségvetés egyensúlyát, úgyhogy túlzott illetékeket kell életbeléptetni annak helyreállítására érdekében. Köztudomású, hogy a város összes vállalatai közül csak a vízvezeték hoz jövedelmet, míg a többiek, ha ugyan nem deficittel dolgoznak, figyelemreméltó jövedelmet nem haitanak. Az adófizetőkre olyannyira demoralizáló állapotoknak tovább fenntartása végett új jövedelemforrásokról gondoskodik a város, az adózók bérére, ahelyett, hogy levonná az egyetlen, egyszerű konkluziót: az összes nem jövedelmező vállalatok likvidálását vagy koncesszióba adását. A városházán számolni kell az adózók helyzetével és nem szabad túlzott fiskalizmust gyakorolni, amikor közadómásu, hogy Arad a harmadik város az egész országban (a főváros és Temesvár után), ahol a legtöbb adót fizetik.

Nem kell lakosoknak közgazdásznak lenni ahhoz, hogy józanul ítélje meg a helyzetet. Elég egy séta évenként a városban annak megállapítására,

Belföldi kölcsön kibocsátását tervezi a kormány

Madgearu pénzügyminiszter Bucurestibe érkezett — A londoni megegyezés szerint a mezőgazdasági államok nemzeti bankjai huszonöt százalékra szállítják le aranyfedezetüket — A pénzügyminiszter nyilatkozata a londoni tárgyalások eredményéről — Uj vezérigazgató kerül a CFR élére

Az új közigazgatási reform 14 tartományra osztja az országot

Bucurestiből jelentik: Madgearu pénzügyminiszter szombaton délután 5 órakor érkezett vissza Bucurestibe. A pályaudvaron 3000 főnyi tömeg várta, a nemzeti-parasztpárt bucaresti-i tagozatának tagjai, akik lelkesen ünnepelték a hosszas távollét után hazaérkezett pénzügyminisztert, akit vállra emeltek és úgy vitték autójáig. A kormány tagjai közül Mironescu, Gafencu és Savel Radulescu voltak jelen a pályaudvari fogadtatáson. Madgearu pénzügyminiszter még ma este részletesen tájékoztatta Vaída miniszterelnököt londoni útjának eredményeiről és párisi tárgyalásairól.

A pénzügyminiszter a vonaton, utközben nyilatkozatot adott az Adeverul munkatársának. Eszerint a londoni román delegáció a kisanant által megállapított irányvonalon dolgozott és különösen agrárkérdésben ért el jelentős eredményt. Nagy sikere a bizottságnak, hogy a konferencia magává tette a mezőgazdasági államok nemzeti bankjainak speciális részére vonatkozó indítványt. Ennek az a lényege, hogy az agrárállamok nemzeti bankjai, amelyek a mezőgazdasági váltók leszámítolását garantálják, jelentékeny könnyítéseket kapnak és aranyfedezetüket 25 százalékra szállítják le. Ezzel a jegybank elaszticitása biztosítva van és megfelelő termés esetén az ország gazdasági életének természetes vérkeringését is biztosíthatják. A hitelező és adós államok közti kapcsolatokat az adós államok fizetőképessége szerint elkülönítve kívánta megállapítani a londoni konferencia, azonban a mezőgazdasági és ipari államok gazdasági helyreállításával is foglalkozott. Nagyon fontos határozat a buza-termés megállapítása és leszállítása. A pénzügyminiszter nyilatkozata végén megállapította hogy

a londoni román delegáció nagyon meg lehet elégedve munkája eredményével.

A Tempo című lap értesülése szerint Madgearu pénzügyminiszter hazatérése és hivatalbalépése után hamarosan sor kerül a CFR ve-

hoz, hogy hány cég változtatta meg nevét, vagy tulajdonosát. Emlékezzünk arra, hogy a gazdasági válság életáldozatokat is követelt és voltak, akik inkább az öngyilkosságot választották, semmint a nyomort, amelynek jövetelét előre látták. Élnék közöttünk nagykereskedők, akiknek néhány évvel ezelőtt még sok milliós vagyomuk volt, most pedig egyszerű hivatalnokok, vagy pedig a barátaik között diszkrétan a javukra rendezett gyűjtésekből élnek, a legmeghatóbb tragédiákat lehetne írni azoknak az iparosoknak helyzetéről, akiknek műhelyét, szerszámaikat elárvereztette a kincstár, a munkásbiztosító, vagy más hitelező. Csak ki kell menni a külvárosokba és felkeresni őket, hogy meglássuk, milyen szörnyű nyomorúságban élnek. Hányan vannak, akiknek sokkal rosszabb a sorsuk, mint hajdani munkásaiknak, hányan vannak, akiknek még a kolduláshoz sincs meg a bátorságuk. Hányan vannak, akikkel a munkanélküliek konyháján lehet találkozni.

A városokban sokkal, de sokkal nagyobb és fájdalmasabb a nyomor, mint a falvakban, ahol

zérigazgatói állásának betöltésére, amire már pénzügypolitikai szempontok miatt is sürgős szükség van. A vezérigazgatói teendőket jelenleg Mereuta helyettes vezérigazgató látja el. Uj vezérigazgatóként szóbakerült Hatiegan Emil neve, aki azonban elhárította magától ezt a megbízatást. Most a legkomolyabb jelöltjei a vasuti vezérigazgatói székek Vidrighin Stan volt vezérigazgató és Ene Emil dr. kormánypárti képviselő, volt államtitkár, akinek nevét pénzügyi alminiszterként is emlegetik. Politikai körök úgy tudják, hogy a vasuti vezérigazgató kinevezése már a közeli napokban megtörténik és az új vezérigazgató már augusztus elsején el is foglalja állását.

Itt írjuk meg, hogy az Adeverul szerint a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy kicsalogassa a származásából az elrejtett, teaurált pénzt.

A kormány ugyanis egy belföldi kölcsön kibocsátását tervezi a kincstár szükségleteinek fedezésére.

A kölcsön legfontosabb feltétele az lenne, hogy a kormány a lej mai árfolyama mellett garantálná a kölcsön visszafizetését. Az Adeverul híre mindenesetre megerősítésre szorul, bár a lap komolyságára való tekintettel hitelt érdemlő az a kijelentés, hogy a kormány most tanulmányozza ezt a problémát.

Az új közigazgatási törvényreform egyébként elkészült. A reformot eredetileg Mihailache készítette el, majd Mironescu módosította, míg végül Vaída miniszterelnök végzett alapos munkát azon. A ma nyilvánosságra került adatok szerint a reform legfontosabb részlete az, hogy

az országot 14 tartományra osztják.

Minden tartomány élén adminisztratív prefektus áll, diszpozíciós joggal és alminiszteri rangban. A javaslatot legközelebb kinyomatják és megküldik az illetékeseknek, hozzászólás végett.

találkozhatunk ugyan lerongyolódott emberekkel, de éhezőkkel aligha. S amikor ez a sorsa a városok lakóinak, valósággal öngyilkosságnak kell tekinteni minden olyan akciót, amely a városi ember megélhetését kívánja megdrágitani.

Ezért kell városellenes magatartásnak minősíteni minden olyan tervet, mely a városi lakosság akármelyik osztályának vagy rétegének közterheit akarja növelni. Legelső sorban áll ez a megállapítás a kereskedelemre és iparra, amelynek terhei a termelésre és ennek következtében a fogyasztókra hárulnak. Olyan időben, amikor a fogyasztás állandóan csökken, a terhek viszont emelkednek, a terheknek a termelésre nehezítése egyre érezhetővé válik, az igazságtalanság bélyegét nyomják az iparra: hogy elősdi és a kereskedelemre, hogy spekulál. Pedig az ipar és a kereskedelem csak élni akar és ha azt akarjuk, hogy az igazságos gazdasági fejlődés útjára lépünk, úgy harcolnunk kell minden olyan drágítás, hozó akció ellen, amely egzisztenciánkat, néha életünket követel.

Félixfürdőn szivenlőtte magát egy előkelő váradí uriaszony

A fiatal asszony megdöbbentő öngyilkossága izgalomban tartja Várad közönségét

Nagyváradról jelentik: Nagyvárad társadalmi köreiből és Félix-fürdő nyaraló-közönsége között nagy megdöbbenést keltett Berkovits Jenő dúsgazdag nagyváradí vegyigyáros. 26 éves feleségének tragikus körülmények között történt öngyilkossága. Berkovits Jenőné született Glückmann Ella ismert nagyváradí uricsalád leánya, aki kirándulásra ment ki a Félix-fürdői erdőbe, ahol másnap hajnalban alott mellel, holtan találtak rá kétségbeesetten kutató hozzátartozói. A regényes öngyilkosság megdöbbentő részleteiről az alábbiakban számolhatunk be:

Berkovits Jenőné tegnap délután egyik férfismerőse társaságában autón kiment Félix-fürdőre, ahol míg a férfi fürdeni ment, Berkovitsné elment az erdőbe, teljesen egyedül. Az uriaszony még a késő esti órákban sem került elő, mire a férfi, egy Gerson Sándor nevű uriember jelentést tett a csendőrsőn és egyidejűleg telefonált Nagyváradra Berkovits Jenőnek és az asszony édesanyjának, hogy azonnal jöjjenek ki, mert Ella eltűnt a Félix-fürdői erdőben. A csendőrök és a család kétségbeesett hozzátartozói egész éjszakán keresztül lobogó fáklyák fénye mellett keresték az eltűnt uriaszonyt. Már minden reménnyel felhagytak, mikor a hajnal derengő fénye mellett az egyik tüzoltó hirtelen rémülten felkiáltott. A mentőcsapat összesereglett a kiáltásra és ott állottak Berkovits Jenőné vérbefagyott holtteste mellett.

Berkovitsné öngyilkossága megfejthetetlen hozzátartozói előtt is. Az uriaszony boldog, gondtalan családi életet élt és alig néhány nap töltött haza olaszországi utjáról.

Global öli a molyokat és a molyok petéit!

Képviselet és raktár „PHARMAG” Drogu, engros, Braşov, 304

Kapuavató bankett az Aradi Athletikai Klub pályáján

Az Aradi Athletikai Club ma este rendezte kapuavató bankettjét. Arad egyik legrégebbi egyesülete a tagok áldozatkészsége folytán a pálya kapuját Dömötör László mérnök gyönyörű terve alapján a lehető legmodernebb formában újjáépítette. Maga a pálya egyike Románia legtekélyesebb sportpályáinak, de ezzel a hatalmas, impozáns, modern építménnyel alkármelyik fővárosban is megállná a helyét.

A mai banketten, melyen a tagok közül 250-en vettek részt, a legkitünőbb hangulat uralkodott. Aradváros társadalmának színe-java megjelent a vacsorán és lelkesen ünnepltek a klub agilis vezetőségét. A tulajdonképeni ünnepség a tribünön elhelyezett márványtábla felavatásával kezdődött. A márványtábla Széll Lajos dr., az egyesület elnökének tevékenységét dicséri és örökíti meg. Az avatáson Nagy Imre, az egyesület ügyvezető-igazgatója mondott nagyhatású beszédet. Beszélte az elnök munkásságáról, majd az egyesület multjáról és hangoztatta, hogy rajta lesznek, hogy az AAC a jövőben is éppen úgy, mint a multban, vezetőszerpet vigyen Arad, sőt Románia sportjában. Az ügyvezető-igazgató szavaira dr. Széll Lajos elnök válaszolt. Megköszönte az ünneplést, valamint a tagok áldozatkészségét, ami lehetővé tette a gyönyörű kapu felépítését.

Az avatás után 250 terítékes bankett volt. A vacsora után dr. Parecz Béla volt képviselő mondott szellemes beszédet. A képviselő felhívta a közönséget, hogy sok toaszt hangzozt el. A társaság a legkitünőbb hangulatban a késő reggeli órákig maradt együtt. A fiatalok cigányzene hangjaira ropták a modern táncokat. Az AAC kapuavatási-bankettje örökre felejthetetlen marad a megjelenteknek.

Fogakat pénzért kaphat

Elmulott évek -
elveszett fogak
- vissza nem térnek.

- de soha
a sajátjait!

Ezért:
Harc a veszélyes fogkö
ellen!

Fogai egészségeseznek tünnek... de vajon azok-e a valóóságban? Mert a fogkö - mely sok fogbetegség oka - láthatatlanul rakódik le a fogak mögött! E bajtól menti meg Önt a Kalodont-al való rendszeres fogtisztítás. Csak a Kalodont tartalmazza a Dr. Bräunlich féle sulfurizinoleatot, mely a fogkö hatásos és tudományosan elismert ellenszere. Ezért: tisztítsák fogait reggel és este Kalodont-al!

KALODONT

fogkö ellen

Rémület és pánik az amerikai tőzsdéken

Terv a tőzsdék bezárásáról — Alhir Roosevelt betegségéről — Statáriális büntetések a spekulánsokra —

Washingtonból: jelentik: Roosevelt elnök elhatározta, hogy könyörtelenül életbelépteti azokat az intézkedéseket, amelyek a spekuláció ellen tervezett. Már a legközelebbi jövőben megjelennek azok a „rendkívüli intézkedések”, amelyek súlyos, statáriális büntetéseket szabnak ki a spekulánsok számára és a bíróságokat könyörtelen eljárásra utasítják. Rogers tanár, aki Roosevelt egyik közeli munkatársa, azon a nézetben van, hogy sem az iparra, sem a mezőgazdaságra vonatkozó új rendelkezéseket nem lehet majd keresztülvinni. Roosevelt kénytelen lesz a nyílt inflációhoz folyamodni, mert azok az óriási összegek, amelyek a tervbevetett közmunkák végzéséhez szükségesek, messze túlhaladják az eddigi számításokat.

A spekuláció haláltánca a new-yorki tőzsdén

Pokoli kínoktól a teljes egészségig, a több mint 6000 orvostól elismerő levelekben is melegen ajánlott Togat-tabletták utján! Millió esetben bevált szer rheuma, köszvény és ülőidegszabánál, fejfájásnál és idegfájdalmaknál! A Togat azonnal segít! Nincs ennél jobb!

dén a késő éjjeli órákig tartott. A tőzsdeidőt meg kellett hosszabbítani, hogy az alkuszok személyzete feldolgozhassa az óriási üzletkötési tömeget.

A késő délutáni órákban több tőzsdeügynök idegrohamot kapott, néhány nagyobb értékpapírcsomagot szétéptek és darabjaikat konfettiként szórták szét a teremben.

Növelte a rémületet az az álhir, hogy Roosevelt elnök életveszélyesen megbetegedett és hogy két orvostanárt hívtak sürgősen a Fehér Háza.

A Daily Express new-yorki levelezője szerint, a hír csak annyiban igaz, hogy Roosevelt sok cseresznyét evett és elrontotta a gyomrát. A tegnapi eladási lavina átlagos becslés szerint három-négymilliárd dollár értéket seprtet el a new-yorki értéktőzsdén jegyzett papírok árfolyam-értékéből. Számos nem-

rég még tulgazdag spekuláns koldusszegényen távozott a tőzsdéről. Az összeomlás némileg érintette a londoni piacot is, ahol az amerikai értékek némileg alájegyezték s az összes értékeket némileg alájegyezték s az összes millió dollárral csökkent a londoni tőzsdén.

A világgazdasági értekezlet folyosóin nagy figyelmet keltett Bennett kanadai miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy ha Roosevelt csakugyan meg akarja menteni a világot, elsősorban zárassa be a new-yorki értéktőzsdét.

Minden jel arra mutat, hogy a gabona-határidő-piacok után most

az összes többi amerikai tőzsdét is bezárják.

A csikágói gabona-tőzsdén, az amerikai gabonapiac legfontosabb gócpontjában pénteken már volt forgalom s most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy további intézkedésig a new-yorki értéktőzsdét is bezárják. Ha valóban sor kerül erre az intézkedésre, úgy azzal fogják megindokolni, hogy az utóbbi napokban lejátszódott tőzsdei események a végsőkig fokozták a pénzügyi körök idegességét, aminek az lett az eredménye, hogy egyedül a new-yorki értéktőzsdén egyetlen nap alatt három milliárd dollárral rombolták le a papírok értékét.

CORSO-mozgó mai műsora!
Mesterséges hűtés! Kellemes hűvös terem!

Három jó film egy műsorban!

VONOSNÉGYES!

Falrengető bohózat! Irta és rendezte: Szőke Szakáll — Szenes Ernő!

A TANC FEJLÖDÉSE! MONDD MEG A CIMED, EDES!

Vasárnap d. e. 11 órakor **MATINÉ!**
Három film egy műsorban!

KETTEN EGY AUTON!

Schneider Magda, Karl Ludwig Dierl, Verebes Ernő.

A TANC FEJLÖDÉSE!

MONDD MEG A CIMED, EDES!
JEGY LEI 8.-15.-

Csak egy álom lehet oly csodás, mint a mai parkünnepély.

Ezeregy éjszaka tündéri látványosságában gyönyörködhet. — El ne mulassa gyermekét részesíteni ez örömben!

Párisi autó lenge öltözetű utasainak kalandja az aradi rendőrséggel

A hőség nem enyhítő körülmény —
Kellemetlen kimenetelű lagylalozás
— Bucuresti-i milliomos, párisi nagy-
kereskedő és egy hölgy neve a rendőrségi jegyzőkönyvben

A gondviselés még a nyári kánikulában is örökdió az emberek felett. Gondoskodik egy kis nyári szenzációról. És melléje olyan látványról, amelyben legfeljebb bizalmas, családi körben, diszkrét világítású, lefüggönyözött szobában részesülhet csak az ember. Ez történt:

Pénteken délután elegáns, külföldi autó állt meg az aradi állomás közelében. Curtici felől jött a kocsi. Az autó maga nem keltett különösebb feltűnést, annál feltűnőbbek voltak utasai, akik néhány perc múlva kiszálltak a kocsiból. Először egy ur szállt ki, hogy úgy mondjam, igen hiányos toaletten. *Mindössze egy vékony selyeminget és hasonlóan vékony, diszkrét alsóruhát, köznyelven lengemagvart lengetett rajta az alig érezhető nyári szellő.* Utána egy másik ur szállt ki, hasonlóan öltözve, illetve — pardon — vetkőzve. Az emberek kíváncsian megálltak. Érdemes volt, mert alig egy perc múlva még kedvesebb látvány tárult a kíváncsi szemek elé. *Az autóból ugyancs csinos, új hölgy szállt ki, egyetlen szál selyemkombinében. S az indiszkrét nap egyáltalában nem takarkodott a világitással. A finom selyem teljesen átlátszó volt...*

Az emberek megálltak, csodálkoztak, bámultak, halk megjegyzéseket tettek. És gyönyörködtek. Elvégre egy szép, ifjú hölgy, átlátszó selyemkombinében nem is olyan visszataszító látvány. Utasaink a nagy meleg dacára is angol hidegvérrel lépkedtek a járda felé és az egyik ur megkérdezte a legközelebb eső járókelőt:

— *Kérem, hol lehetne itt lagylaltot kapni?*

Megkapta, megköszönte az utbaigazítást és bevásárolta a lagylaltot. A másik kettő addig nyugodtan levegőzött, mitsem törődve a pillantások keresztütlésével. S ki tudja, meddig tartott volna ez a kedves idill, ha közbe nem jön a rend egyik őre, akinek feltűnt a csoportosulás és nyomban odament a csoporthoz, megtudni, mi történt. A rendőr néhány pillanatra kőbábvánnyá merevedve szemlélte a kedves látványt, majd erőt vett magán és *felszólította a békésen lagylaltozó csoportot, üljen be ismét az autókba és menjenek el együtt a legközelebbi rendőrkerületre.* A tiltakozás hiábavaló volt, a rendőr nem értett tréfát. Megindultak a kerületi rendőrségre, ahol a rendőr szabályszerűen jelentést tett a történetéről, illetve látottakról és bímjelként bemutatta magukat a szereplőket, az urakat a lengemagvarral és a hölgyet a kombinéval.

Jegyzőkönyvet vettek fel a kis esetről. Az

Az Ön legszebb üdülése egy tengeri út

urak készséggel igazolták magukat. Kihozták az autóból az igazolványaikat, amelyek szerint az egyik Bercovici Samuél bucaresti-i milliomos nagykereskedő, aki éppen most érkezett autóján Párisból, barátjával, Goldberg Jean párisi nagykereskedővel és a hölgyvel, aki szintén bucaresti-i.

és akinek nevét — a körülményekre való tekintettel — illő kegyelettel elhallgatjuk. Nem tudták megérteni, miért is kerültek a rendőrségre.

— *Nem tettünk semmit kérem — magyarázták — egyszerűen kibíratatlanul melénk volt az autóban, negligensre öltöztünk és Aradra érkezve, kiszálltunk egy kis lagylaltot venni.*

A rendőrség a bucaresti-i szereplők után telefonon érdeklődött és miután kielégítő információkat kapott, mindhármát utjára engedték. S azt a jótanácsot adták nekik, hogy *lehetőleg öltözködjének kissé jobban fel, ha el akarják kerülni a további kellemetlen incidenseket.*

Fiedler püspök beigazolta Bucarestiben

A Kajaba-féle kérvény-ügy a vádak alaptalanságát

Nyilatkozik Fiedler István szatmár-nagyváradai római katolikus püspök

Az erdélyi sajtóban élénk visszhangot keltett az „Adeverul” című bucaresti-i napilapnak az a szubjektív, támadó cikke, amely Fiedler István szatmár-nagyváradai püspök ellen irányult. Mint legutóbbi számunkban jelentettük, a cikk írója, Pop Ghita volt államtitkár, súlyos irredenta vádat emelt Fiedler püspök ellen. A cikk nemcsak az erdélyi sajtóban, de a parlamentben is nagy feltűnést keltett és illetékes körökben interveniáltak Fiedler püspök kiutasítása érdekében, hitelt adva a rosszakaratu támadásoknak.

Illetékes körökből nyert információink alapján részletesen beszámolhatunk a bucaresti-i lap által inkriminált Kajaba-féle esetről, amely a következőképpen folyt le: Kajaba László biharmegyei lelkész néhány hónap előtt kérvényt intézett Fiedler István szatmár-nagyváradai püspökhöz. A lelkész a kérvényben a püspöktől áthelyezését kérte Magyarországra, hogy ott működhesse tovább és a kérvényhez bizonyos kommentárokat fűzött. A nagyváradai püspöki iroda a kérvény szövegét szóról-szóra lemásolta s azt mint választ küldte vissza a kérvényezőnek. Fiedler püspök, aki naponta az iratok és kérvények tömegét írja alá, jóformán meg sem nézte az eléje nyújtott levelet és miután átsiklott szembe a szövegen, szinte automatikusan aláírta azt.

Kajaba Lászlót a határon, midőn át akart menni Magyarországra, átkutatták és podgátszában megtalálták a püspök elbocsájtó levelét. Az eljárás erre megindult Fiedler püspök ellen, aki természetesen a kérvény szövegéről semmit sem tudott. A püspök ellen a támadások lavínja indult meg és a kormány érintkezésbe lépett a Vatikánnal is a bucaresti-i nunciátuson keresztül Fiedler püspök ügyében. Fiedler István a napokban járt lent Bucaresti-

Mert erre mifelénk felöltözve sétálnak az emberek az uccán...

Az autó elbogarogott a főváros irányában. Aradnak csak egy jegyzőkönyv és egy kellemes emlék maradt. C. kisasszony az átlátszó kombinében... Meg kell adni, hibátlan alakja volt...

Bercovici és Goldberg urak egy kis párisi pikantériával akartak szolgálni a csendes kisvárosnak. Egy kis valódi párisi fesztelenséggel. Csak arról feledkeztek meg, hogy a nekivetközöttiség még Párisban sem chic... s a francia fővárosban éppen úgy bekerültek volna valamelyik rendőrkerülethez, mint itt. Mert ez a párisi erkölcs és bohémság már csak a regényekben létezik, az izléstelenséget ott éppen úgy — talán még jobban — elítélik, mint erre mifelénk, a csendes kisvárosban. C. kisasszony csodaszép, átlátszó kombinéja mindenesetre gyönyörködtető látvány volt... esetleg voltak, akik a két ur elegáns, selyemingében és egyéb ruhaneműiben érdekes látványra lettek... csak éppen izléses nem volt. Hiányzott az egészről az ugynevezett „chic parisienne”...

Marosi Rudolf

ben és sikerült beigazolnia, hogy semmitéle része nem volt a kérvényre küldött válasz megpüspök érdekében és így sikerült a püspöknek elintéznie ezt a kellemetlen ügyet.

Fiedler püspök egyébként a lapok munkatársai előtt Nagyváradon így nyilatkozott a Kajaba-féle ügyre vonatkozóan:

— *Ugy látszik, híres embert akarnak belőlem csinálni! —* mondotta. — *Az ellenem intézett támadások rosszakaratu rágalmak. Az én működésem abban merül ki, hogy híveim lelkiüdvösségét legjobb tudásom szerint és legjobb akarattal szolgáljam...*

A szatmármegyei németek elmagyarosítását vetik ugyanis leginkább szemére Bucarestiben Fiedler püspöknek, ami nagy tájékozatlanságra vall. Tudott dolog ugyanis, hogy Fiedler Istvánt annakidején a titkos óhajjal ültették a szatmár-nagyváradai püspöki székre, hogy keresztülviszi majd a szatmármegyei, teljesen elmagyarosodott németek germanizálását. A szatmármegyei németek még Mária Terézia előtt telepedtek le főleg Nagykárolyban és vidékén és azóta teljesen elmagyarosodtak, úgy hogy csupán német hangzású neveiket tartották meg faji jellegükből. Fiedler István német származású és az a szerepe, amit még előtt püspök lett volna, a német társadalmi életben vitt, biztosítékot látszottak nyújtani arra, hogy ő alkalmas lesz a szatmármegyeiek elnémetesítésére. Arra viszont nem gondoltak az akkor kormányon levők, hogy a katolikus püspököt csak egy cél vezetheti: híveinek lelkiüdvössége és az, hogy a vallás sohasem lehet — politikai eszköz.

Mária királyné névnapja

Szombaton Mária anyakirályné nevenapját ünnepelték meg az egész országban. Aradon az összes templomokban Tedeum volt. A görög keleti katedrálisban ünnepi Istentiszteletet tartottak, amelyen megjelentek az összes katonai és polgári hatóságok.

Kérjen prospektust: 2684
Norddeutscher Lloyd Bremen
F. MISSLER S. A. R., ARAD
Bul. Reg. Ferdinand 5. T.él.: 8-51.

A LLOYDAL A NORDKAPRA és a SPITZBERGÁKRA.

szövegezésében, sőt nem is ismerte annak tartalmát. A püspöki iroda sem hibás, mert egyszerű szórakozottságon mult az egész, hiszen szóról-szóra a kérvény szövegét másolták le. Hír szerint Cisar érsek is közbelépett Fiedler

A MÉRNÖKÖK OSTROMA a medgyesi gáziáklya ellen

**Szakvélemény az oltási kísérletek eredménytelenségéről
— A CFR segítsége az oltási munkálatoknál — Meddig
tarthat a szondatűz?**

Kiskapusról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Már hetek óta festi vörösre az eget a kiskapusi égő szonda pokoli tüze. Színes riportok egész sorozata jelent meg róla az erdélyi s a külföldi sajtóban, de az oltási munkálatok kilátásairól, a szakörök véleményéről nem sokat írtak. Az Aradi Közlöny kiskapusi tudósítójának sikerült néhány szakemberrel beszélgetést folytatnia, akik nagyon optimisztikusan ítélték meg a helyzetet és biznak abban, hogy az oltási kísérletek végül is eredménnyel járnak.

Az első oltási kísérlet eredménytelensége a szakértők szerint, csupán annak tudható be, hogy a szondába belepumpált 12 vagon maszsa nagyon kevésnek bizonyult. A második oltási kísérlet abban áll, hogy újabb masszát állítanak össze s sokkal nagyobb mennyiségben — 50—100 vaggonnal — fogják a szondán át felpumpálni, a szonda fenekétől fölfelé. Ezt a kísérletet arra építik, hogy a keveréket a felfelé törő gáz magával viszi és azon a helyen, ahol oldalt eltér a szonda torka, betömi a nyílást és így elzárja a gáz kiömlési helyét. Ha a kísérlet sikerül, a lángnak el kell aludnia.

A szakértők véleménye szerint, az alulról fölfelé való szivattyúzás igen egyszerű. Meghosszabbítják az ötös szonda furócsöveit, egészen a szonda fenekéig és ezen a furaton keresztül pumpálják fel a masszát. A szonda száját nem lehet kinyitni, mert akkor újabb erupció következne be és ezért, hogy a furórudak leeresztése mégis simán menjen, olyan készüléket állítanak elő a gáztársaság központi műhelyeiben, amely lehetővé teszi a furórudak leeresztését, dugattyú-módjára. Ennek a készüléknek az előállítás munkálatai pár nap alatt befejezést nyernek. Addig is a szondánál sejtően folyik a munka. Felszerelik a földet szétmorzsoló gépeket, a Küküllő partján pedig üzembe helyezik a speciális pumpákat, amelyek óránként 24 vagon vizet vonnak fel a szondába.

A lángoló ötös szonda és a Küküllő között éjjel-nappal dolgoznak a szerelők. Két vezeték épül. Egyet a víznek, a másikat pedig a szivattyúkat tápláló gázvezetéknek építik. Egy harmadik vezeték a telefon-vonal kábeleinek elhelyezésére szolgál. A szakértők minden optimizmusuk mellett, arra is számítanak, hogy a második kísérlet sem sikerül. Akkor csak egyetlen mód marad és pedig: az ötös szonda közvetlen szomszédságában két új szondát kell furni, ugyancsak 760 méter mélységig, hogy az égő gáznak ezeken a szondákon át visszának utat és elvonják az ötös szondától a gázt. Ez a művelet azonban hatalmas költségekkel jár. A két új szonda megfurásának munkálatai több, mint fél évig tartának el és 18—20 millió lej emészténének fel. Addig ezenfelül naponta egymillió köbméter gáz ég el, ami minimálisan 600 ezer lej kárt okoz naponta a gáztársaságnak.

Medgyes város gázellátásában semmiféle akadály nem merülhet fel, mert a város Bázánáról kapja a gázt. A medgyesi földgáztársaság valamennyi mérnöke és ötszáz főnyi munkása, éjjelt nappalá réve dolgozik azon, hogy

az égő földgáziáklya pokoli tüzét eloltásák. A most épülő vezetékek mindössze 200 méternyelre vannak a krátertől, ahol a munkások hatvan fokos melegben, aszbeszt-lapok között dolgoznak. Itt említjük meg, hogy a társaság eddigi készpénzkiadásai elérik a kétmilliót.

Érdekes a CFR-nek az az intézkedése, amellyel a földgáztársaság munkálatait óhajtja megkönnyíteni. A forgalmas tövis—bucuresti vonalon, a lángoló szonda torkával szemben elhaladó nyílt pályán rakják le minden nap a munkálatokhoz szükséges 50—60, vagon anyagot s ez alatt a fél óra alatt teljesen szünetel a vasuti forgalom. A CFR vezérigazgatója telefonon értesítette erről az intézkedéséről a medgyesi állomásfőnökséget.

60 leies Jamboree vizummal utazhat keddtől

kezdve bárhová Magyarországra. Forduljon:

Sándor menetjegyirodához (Jamboree Igazóiványok eladási helye!)

A grivitai véres események izgalmas főtárgyalása

Heves viták az ügyész és a védők között. — Mi robbantotta ki a vérengzést? — Érdekes vallomások. — A munkásvezérek védekezése

Bucurestiből jelentik: a grivitai per ma délelőtti tárgyalásán meglehetősen mozgalmas, sőt izgalmas volt a hangulat. Ugyanis Joa n i t e s c u Pompiliu képviselő bejelentette a tárgyalás elnökének, hogy átvette 12 vádlott védelmét. Az egyik védő ez ellen tiltakozott és kifejtette, hogy a képviselő ebben az ügyben a vádnak is tanuja és így nem vállalhat védő szerepet. Hotineanu katonai ügyész annak a fellogásának adott kifejezést, hogy a védő ugyanebben az ügyben tanu is lehet. Schreier védő azt követeli, hogy Joa n i t e s c u csak egy szerepet vállaljon, Joa n i t e s c u felszólalásában utalt arra, hogy az események alkalmával kinn volt a helyszínen és nyugodt lelkiismerettel vállalja azt, hogy tanuskodhassék. A többi védő tiltakozott ez ellen, mert szerintük a vádlott munkások érdekeivel ellentétben áll ez a kettős szereplés. Hotineanu őrnagy, katonai ügyész:

— Mit fáj maguknak ezeknek a munkásvádlottaknak az érdeke?

A katonai ügyész közbeszólása után, a védők továbbra is vitatták Joa n i t e s c u Pompiliu kettős szerepét, majd Hotineanu ügyész intézkedést kért az elnöktől, nehogy a védők politikai megnyilatkozásokra használják fel felszólalásaikat és egymás ellen vádaskodhassanak. A tárgyalás elnöke végül azzal zárta le a vitát, hogy elismeri Joa n i t e s c u Pompiliut 10 vádlott védőjének, viszont tanuként való kihallgatásától eláll.

Ezután megkezdődött a tulajdonképpeni tárgyalás, amelynek során B o c a t o i u vádlottat hallgatták ki. A vádlott főként azokkal az okokkal foglalkozott, amelyek az elégedetlenséget kibombantották, a folytonos fizetéslevonásokat ismertette, amelyek néha a 60 százalékot is elérték, a műhelymunkások 2500—3000 lejes havi keresetéből. Ismertette az elkésredés fokozódásának okait, a február 15—16-iki eseményekig, majd ezekről beszélt részletesen.

A délutáni tárgyaláson B o c a t o i u folytatta vallomását. Elmondotta, hogy a körülvevett műhelyben lévő bezárt munkások előtt megnyugtató beszédet tartott és igyekezett visszatartani a munkásokat, hogy ne törjenek ki a műhelyből. A munkások erre gyávasággal vádolták. Pendkívül felizgatta a munkásságot, ami-

HUNGÁRIA PENSIO

Budapest, VII., Erzsébet-kört 9-11. (New-York palatában).

Telefon: 44-1-96.

Modernül felszerelt, elegánsan berendezett, forróvízzel ellátott uri otthon. Előrendü ellátás, polgári árakkal.

Balbo és Post Newyorkban

Előkészületek a repülők fogadtatására

New-Yorból jelentik: A Benetsfield-i légi repülőtérén megtették az előkészületeket az azur-flotta európai startjára. Balbo olasz légügyi miniszter elragadtatással nyilatkozott az amerikai fogadtatásról. Az utirányt az időjárástól teszik függővé. Carnera, az olasz világbajnok igyekszik megszabadulni hollywoodi szerződésétől, mert eleget akar tenni Mussolini meghívásának. Ha ez sikerül, akkor Carnera már a legközelebbi jövőben Olaszországba repül.

Post oceánrepülő, kanadai időszámítás szerint 8 óra 7 perckor leszállott Edmontonban és középeurópai időszámítás szerint 15 óra 40 perckor folytatta útját New-York felé.

kor látták, hogy körül vannak véve katonasággal. Őrjáratokat küldött ki a munkásokból és ezek vigyáztak arra, nehogy felgyútsák a műhelyeket. Kijelentette, hogy a munkások közül senki sem lőtt, mert nem volt senkinek sem revolvere. Ha a katonaság nem használta volna fegyverét, egyetlen áldozata sem lett volna az incidensnek.

Hotineanu ügyész: Megtettük a szokásos felszólításokat!

B o c a t o i u: Nem hallottam!

Hotineanu: Az első felszólítás után a harmadik kapuhoz mentem és megismételt felszólításomra, hogy adják meg magukat, többször is rámlottak.

B o c a t o i u: Nem állapították meg, hogy ki lőtt?

Hotineanu: Hányan voltak a kapu előtt?

B a t c u vádlott: Én megmondom, mintegy ötszázan csoportosultak ott és háromezren voltak a műhelyekben.

Hotineanu: Mindent megtettünk a vérengzés elkerülésére. Ha nem vigyáznunk olyan nagyon, akkor néhány halottja lett volna az incidensnek, hanem ezer is, mert a gépfegyverek nagyon veszedelmes szerzők.

Az elnök az előrehaladott idő miatt a mai tárgyalást berekesztette és a főtárgyalás folytatását hétfő délelőttre tűzte ki.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: SZIVRABLÓ (Az arany szakszofon), ragyogó kiállítás, modern, nívós jazz-film, ROBERT STOLZ és WALTER JURMANN zenéjével. Főszereplők: HANS ALBERS, LUISE RAINER, BABY GRAY. Közreműködnek a WEINTRAUH JAZZ, az ECKMANN BOYOK, a 3 WIER, a MARITAS GIRL orchester.

SELECT MOZGÓ: Premier. Dr. MIRAKEL főszerepben: LUGOSI BÉLA. (Helyárak: 5, 3 és emeleten 13 lej.)

Délelőtt fél 12 órai MATINÉ:

SELECT: E. P. I. nem válaszol: 8 lejes helyárak.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, enehajtó a Földes-féle SOLVO-PIRULA FÖLDES-gyógyszerár Adad

Tolstoj Leó unokahuga nyilatkozik az Aradi Közlönynek a világhírű trónak a családjából való kiközösítéséről és a cári család kivégzéséről

Gróf Tolstoj Zeneide nyilatkozott II. Miklós cár családjához fűződő baráti kapcsolatairól. — Ma volt a kivégzés tizenötödik évfordulója. — A meggyilkolt uralkodócsalád ismeretlen levéleit a megölés előtt szenvedéséről —

Copyright by „Aradi Közlöny”.

KELETI KÁRPÁTOK. (Sikló — Nagyszében fölött) 1933. július 16.

A világtörténelem egyik leborzalmasságú és legszomorúbb eseményének tizenötödik évfordulója van ma... Ugyanis II. Miklós orosz cárt és egész családját ma, tizenöt éve, 1918. július 16-án végezték ki az orosz bolsevisták. És milyen csodálatos véletlen, hogy éppen a mai napon ismerkedtem meg azzal az orosz arisztokrata hölgyvel. — gróf Tolstoj Zeneide asszonnyal — akit a megölt cári családhoz a meghitt barátság szálai fűzték. A keleti Kárpátoknak legmagasabban fekvő gyógyhelyén — amely a tenger színe felett ezernegyszázhárom méternyire fekszik — az állandóan nyitva levő paltinisi (szebenmegyei) katonatiszti szanatóriumban láttam meg a grófnőt, aki az urával, Román, jelenlegi bucuresti-i alezreddel néhány nappal ezelőtt érkezett ide. Ennek a bájos, gyermeken nagy, kékszemű, fiatal széke hölgynek arisztokratikus hangulatú szavai vetették elém a *historiai nevezetességű véres események ismeretlen részleteit*. A fiatal házaspár Bucurestiben a Stirbey Voda-uccában együtt laknak az alezredné édesanyjával, özvegy gróf Tolstoj Péternével. Amikor a délceg alezredés feleségével erre a csöndes helyre, a Keleti Kárpátok zöld lejtőjére, a Batrina, a Beseneu, a Cindrei, az Oncesd havas ormai közé megérkezett, a grófnő azonnal fejtűnt végtelenül egyszerű de förtelen disztinyvált megjelenésével. Rendszerint a töb-

Intim részletek a cári család szenvedéseiről

Ezután a II. Miklóssal való szoros összeköttetésük iránt érdeklődtem, amitől fájdalmas emlékek árnyai ültek a grófnő arcára és sóhajok között mondta:

— Azokból az időkben nemcsak gyönyörű, hanem borzalmas emlékeim is vannak, mert a háboruban és a forradalmak idején véres napok rettenetes eseményeit kellett elszenvednünk. A bolsevisták gyilkoltak, raboltak, pusztítottak és mint ismeretes, Ekaterinburgban az egész cári családot is kivégezték, tehát közülük már senki sincs életben. 1917. augusztusban elhurcolták és 1918. április elejéig a szibériai Tomszkban tartották őket. Abban az időben a mi családunk Odesszában, saját palotánkban lakott. Apám résztvevett a cári uralom visszaállítására érdekében folytatott katonai akciókban és állandóan leveleztünk az uralkodócsaláddal. Ezeket a történelmi érdekességű leveleket is gondosan őrizzük. A cár és családja panaszos leveleket írtak, amelyeket egy komisszár cenzurázott.

„Isten megsegit bennünket, — írta — megszabadulunk szenvedéseinktől. Oroszország nem veszhet el. Bizzunk népünk sorsának jobbra fordulásában. Nem szabad elcsüggedni...”

Az 1917. év karácsonyára szeretetadományokat juttattunk el Tomszkbá és az uralkodócsalád meleg hangú levélben köszönte meg azokat.

— Néhány hónap mulva, 1918. április elején — a betegesen fekvő trónörökös kivételével — II. Miklóst és családját a Tomszktól nagy távolságban levő Ekaterinburgba szállították és a nagy hidegben hóban-fagyban, az ut egy részét gyalog tették meg. A cáreviscet csak tetgyógyulása után vitték el a kivégzés helyére. Ekaterinburgból is írtak nekünk s orman küldött leveleikben éheztesítésükről panaszkodtak. Ekkortól kezdve Odesszából rendszeresen

bi vendégektől elvonulva, kettesben járják az örökké bujzódó ősfenyvesek kábitó illatu szerpentin-utjait... Mivel itt elterjedt annak a híre, hogy az egyszerűségben is lebilincselt érdekes urinó közeli rokona Tolstoj Leonak, a már elhunyt halhatatlan orosz írónak, a „Háboru és béke”, a „Karenin Anna”, a „Kreutzer szonáta” című regények és más örökéletű művek szerzőjének, a világirodalom őrlásának, — tehát ma felkerestem Román alezredesné és vele férjének jelenlétében, német nyelven beszélgettem, hogy az Aradi Közlönyben feltárjam fiatal életének történelmi nevezetességű eseményeit.

— Édesapám II. Miklós cár mellett az első lovagárdaezredben mint ezredes szolgált. Ugy őt, mint testvérbátyját — aki kormányzó, majd később miniszter volt — kezdte előadását a grófnő — baráti szálak fűzték az 1918. július 16-án, tehát éppen tizenöt évvel ezelőtt kivégzett cári család minden tagjához. Marie nagyhercegnő, az uralkodópár leánya, nekem is meghitt barátnőm volt és sok levelét őrzöm a fővárosban lévő lakásunkon. Egyébként a boldogult cártól és cárnétól is számos levelünk van, amelyek nem kerültek nyilvánosságra.

— Milyen rokonságban van grófnő, Tolstoj Leoval? — vetettem fel a kérdést.

— Tolstoj Leó unokatestvére volt édesapámnak, tehát én unokahuga vagyok, de attól fogva, hogy a nagy író forradalmi szellemű iródmunkásságba kezdett, családunk megszakította vele a rokoni kapcsolatot.

küldtünk élelmiszereket az éhező uralkodócsaládnak. Az Ekaterinburg közelében lévő kolostorba szállítottuk be az emivalókat és annak jölelki lakói, a szelid apácák juttatták el azokat a fogságban lévő „minden oroszok” cárijának. Amint említettem, a rémes kivégzés 1918. július 16-án történt és én még néhány héttel ezelőtt is kaptam levelet Marie nagyhercegnőtől, de ő semmit se írt arról, hogy halálra ítélték őket. Talán a legutolsó pillanatig ő sem tudta róla. Mi is csak hetek múlva értesültünk a szörnyű eseményről és ezért tovább küldtük az élelmiszereket Ekaterinburgba. Csak később tudtuk meg, hogy ezek a

A város novemberre leszállítja a vizdíjakat és hatszáz háztulajdonost kötelez a vízvezeték bevezetésére

Egy vagy két lejjel szállítják le a vizdíjakat — Atalakítási tervek a városi vízüzemeknél

Aradvárosának van egy üzeme, amely a rossz gazdasági helyzet ellenére is, nagyon szép jövedelmet hajtott. A legutolsó közgyűlésen számoltak be arról, hogy a vízüzemek két és félmillió hasznat hajtottak. Ennek az eredménynek közlése nyomán, az az óhaj merült fel a közgyűlésen, hogy a vizdíjat a város szállítsa le. Botioc Elek dr. polgármester azonnal felvilágosította a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy a vizdíjak leszállításával a város már hetek óta foglalkozik és hogy a vizdíjak leszállítására még ebben az évben sor fog kerülni. Ebben az ügyben a következő érdekes információt kaptuk:

— A városi gépüzemek már a legközelebbi hetekben, nagyszabású átalakítási munkához kezdenek. Az összes vízvezetési csöveket kicserélik. Az elmúlt esztendő tiszta jövedelmének legnagyobb részét ennek a reformnak keresztülvitelére fordítja a város. Ennek befejezése után, sor kerül a vizdíjak szállít-

szállításának nem a cár, hanem gyilkosai asztalára kerültek.

Kis szünet után így folytatta a grófnő:

— Édesapám 1918. év őszén meghalt és én anyámmal meg testvérbátyámmal 1919-ben elmenekültem Odesszából, mert a bolsevik hadsereg a város felé közeledett. Mivel jól tudtuk, hogy bennünket is halálraítélték és épp úgy kivégeznének, mint Szentpéterváron maradt rokonainkat, természetesen elmenekültünk Odesszából. Megjegyzem, hogy Péterváron volt palotánkat lerombolták, felgyújtották és birtokainkat elvették. Odesszában volt házunk berendezését, értéktárgyainkat portmáron eladtuk és amit birtunk, magunkkal hoztuk. Örültünk, hogy életünket megmenthettük. Először Konstantinápolyba, majd Olasz-, Francia- és Németországba mentünk. Tíz évi bolyongás után, 1929-ben Sibériába (Nagyszébenbe) költöztünk és így keltem egybe férjemmel — mondta a grófnő és mosolyogva pillantott az urára.

— Hogyan ismerkedtek meg az alezredes urral? — kérdeztem tovább.

Tolstoj unokahuga elmerengve nézett a lila völgybe. Nagyszében felé, aztán, széke haját igazgatva, így felelt:

— Ez igazán magánügy...

— Bizonyára szép regény — szóltam.

— Ugy van — felelte ő — ez már a romantika világába tartozik...

A visszafelt hátezer holdas besszarábiai birtok

A regényről most ismét a reális ügyekre tértünk át.

— Van-e valami kilátásuk arra — kérdeztem — hogy óriási vagyonuk elkobzásáért kártérítést kapnak?

— Családomnak nemcsak Oroszország belsejében, hanem Besszarábiában, Hotin és Lapusna környékén is vannak birtokok, amelyek a román állam, házasságom előtt, az agrártörvény alapján kisajdított, mert akkor még nem voltam román állampolgár. Besszarábiai családi birtokaink, erdőink és szántóföldjeink 6000 holdat tesznek ki. Az állam ellen pert indítottunk ottani birtokaink visszaszerzése, vagy kártérítés megtétele céljából és a hatni törvényszék legutóbb elvileg megítélte kártérítést logunkat. A hivatalos szakértők most állapítják meg a pontos kártérítési összeget, s az eljárás befejezése után hozzájutunk a 6000 holdas ingatlan árához.

A beszélgetést mosolyogva fejezte be a nagy Tolstoj unokahuga, akinek pillantása a sok megpróbáltatás és szomorú emlékek ellenére is hirtelen derüvé vált. Az öröm melege épp úgy elűzte szenvedéseinek nyomait, mint ahogyan a hólepte Batrina mögül most előtört forró napfény gyorsan szétkergette a bánatot szülő fekete felhőket...

Bolgár Lajos.

A város novemberre leszállítja a vizdíjakat és hatszáz háztulajdonost kötelez a vízvezeték bevezetésére

Egy vagy két lejjel szállítják le a vizdíjakat — Atalakítási tervek a városi vízüzemeknél

ására. A leszállításra nézve két alternatíva kerül a városi tanács elé.

A gépüzemek a víz köbméterének egy lejjel való leszállítását fogják indítványozni, tehát 10 lejről 9 lejre, ha az eddigi fogyasztási keret marad. Szó van azonban arról, hogy a fogyasztók száma a legközelebbi időkben jelentősen növekedni fog. Hatszáz aradi ház van, amelyek mellett elvezet a vízvezetési főcső és eddig nem vezették be a vízvezetékét. A város megtette a szükséges lépéseket, hogy a hatszáz háztulajdonos bevezesse a vízvezetékét. Egy miniszteri rendelet értelmében erre kötelezni lehet őket. Ha a vízfogyasztók száma ilyen módon tetemesen növekedni fog, akkor vizdíj leszállítására nem egy, hanem két lejjel fog kitenni.

A vizdíjak leszállítására több, mint bizonyos, hogy november elsejére sor kerül, miután az új vízcsövek lefektetését október tizenötödikén fejezik be.

Medgyes

Irta: FEKETE TIVADAR

Most, hogy Medgyesen jártam, visszafelé az autóban arról medítáltam, hogy mi ez a tűzvarázs, ami fél Erdélyt valóságos tömegszórázóba vonzza oda a metánfáklya mellé? Tudom: szokatlan látvány, tudom: kétségtelen szenzáció, tudom: technikusoknak, szakembereknek, mérnököknek éppen olyan tudnivaló és látnivaló élmény, mint az újságíróknak, vagy a polgári csodálkozóknak. De az, hogy este hat órakor megkezdődik Erdély valamennyi városának valóságos autópark-szerű felvonulása a szebeni, kiskapusi és a szászsebesi országutakon és az, hogy hajnali két órakor a medgyesi metánfáklyát körülölelő hegygerincek tetején feketélik a sok csucs a kirándulóktól, kilométereket gyalogló emberektől és asszonyoktól, akik az éjszakájukat vad örömmel dobják oda áldozati tűznek a földgáz-áldozati tüze mellé: az mégis gondolkodásra és meditálásra kényszerít és bizonyos közölni való rézüméket ébreszt.

Aki nem látta azt a fantasztikus, sikoltozó, vijogó, szendvicsező tömeget, abban az ad-hoc weekend házban, amely a földgáz lábánál épült, el sem tudja képzelni, hogy a trencskótos, gummiköpenyeges, porköpenyeges, autósapkás, autószemüveges, látszóves, termoszfűlaskós, sátorlapos és fényképezőgépes rohamosztag micsoda vandál és atavisztikus csodálattal ünnepli a tüzet!..

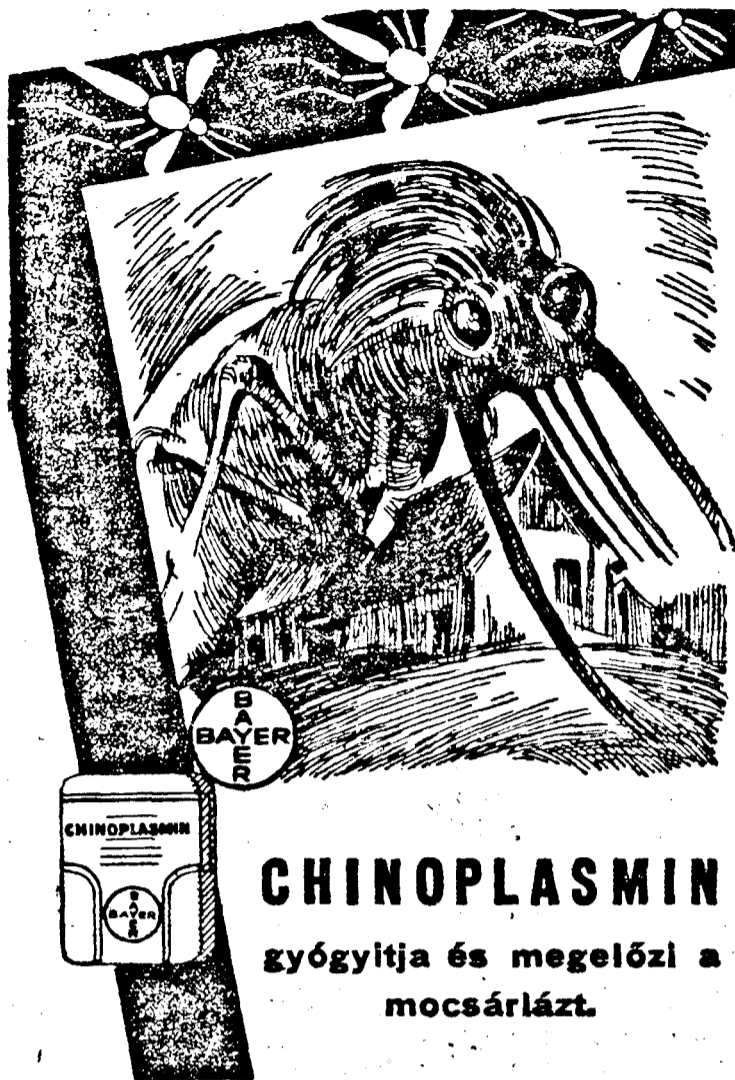
Azt hiszem, hogy Erdélyt perzsák lakják. Csak a perzsa tűzimádókról olvasom, hogy éjszakákat nappalra hosszabbítva és nappalokat éjszakába öltetve, imádják a tüzet, mint az Istent, mint a legregibb bálványt, mint az ősember legelső megmagyarázhatatlan csodáját. A látogatók legnagyobb százaléka ma is: egy héttel a gáz kitörése után, lánny és asszony. A féltelmetes vörösségű, kibírhatatlan hőségű környezetben egymásután dobják le magukról utasapjukat és kabátjukat s minél közelebb vándorolnak a tüzhöz, annál inkább kiálataik az a gárdrób, amely inkább a strandviselőhöz hasonlít, mint a kirándulási toaletthez. De vannak közöttük olyanok, akik este hattól reggel hatig őrzik a hegyek csucsat, formálisan szembe nézve a lobogó kráter torkával, sőt olyanok, akik, hogy a vakító fény ne tépje szét iriszüket és recehártyájukat, külön sötét szemüveget vesznek és hosszú órákon át némán vagy hangosan, ölbe tett kézzel figyelik azokat az egyre változó sisetergő, fölfelé kanyargó és visszalahadó formákat, a mikben a fáklya lobog bele a végtelenbe.

Ennek az idegenforgalomnak nem egyedül a tudományos vagy technikai szenzáció váratlan ki-robbanása az oka, ennek a kíváncsiságnak még a szakértők számára sem kizárólag a tudományos tapasztalat megszerzése a célja, hanem, hittem, hogy egy kicsit az ősember piromániás ösztöne dühöng most Medgyes körül. Ez az explozió egészen kétségtelenül egy tüzes mágnes, vonzereje sokkal mélyebb gyökerei, mint ahogy azt felületesen himni lehet. Mindenben van egy játékos könnyű piromániás, Matuskáról hallottam, hogy háborus korában, ha teázott — katonatársai mesélik — mindig két három adag rummal rendelte a teát és nem elégedett meg azzal, hogy a cukor fölött meggyújtotta a rumot, hanem a mellője szervirozott háborus papírszalvétát is elégette a csésze fölött. Ha a rum nem égett, visszaküldte a teát. Megvárta azt a finom sisetergést is, ami akkor keletkezik, ha az égő rum kékes lángja elkapja a cukrot.

A Matuska-féle rumos teától a biatorbágyi robbanásig és a modern öngyújtóval való passzió-nátus benzintöltéstől és tüzköszinjátéktól: a medgyesi fáklyáig, csak egy lépés. Valljuk be, mind-egyikünkben van egy tizszázalékos ösztönalatti piromániás és egy ötszázalékos tudattalan, Matuska.

A medgyesi égő metán fényénél a modern ideggyógyváznak nagyszerű fotográfia anyaga sütkérezik. A hisztérikus gyönyör sóhajaitól az elragadtatott asszonyi csoda vijogásig minden ok-távot befog a fáklya.

A metáncsódnak nagy sikere van. Medgye-sen sláger az erupió vendégfellepte. Csak éppen, hogy meg nem tapsolják!

CHINOPLASMIN

gyógyítja és megelőzi a mocsárlázt.

CHINOPLASMIN

Felfüggesztettek és letartóztattak egy sikkasztó aradmegyei irnokot

Névtelen feljelentés az aradi megyei prefekturára — Eddig nyolcvanezer lejes hiányt állapítottak meg — Bünvádi feljelentést tett a prefektura

Az aradi megyeházának érdekes szenzációja van. Évekre visszamenő sikkasztást lepleztek le az egyik aradmegyei községben és most folyik teljes energiával a vizsgálat annak megállapítására, mennyivel károsította meg a hűtlen hivatalnok az államot és a községet. Az érdekes eset részletei a következők:

Néhány nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett az aradi megyei prefekturára, dr. Lázár Ágoston prefektushoz. A feljelentés bizalmasan közölte, hogy az aradmegyei Varjas községben súlyos visszaélések folynak a község-házán, melynek egyik tisztviselője, Ghiduti I. nagy összegekkel károsítja meg a megyét és a községet. Lázár Ágoston dr. megyei prefektus a feljelentés nyomán vizsgálatot rendelt el. Miután arról is volt szó, hogy a tisztviselő az államot is megkárosította, az aradi pénzügyigazgatóság egyik tisztviselőjét is delegálta a vizsgálatban való részvételre. Miscuta pénzügyi kontrolor kapott megbízást arra, hogy a megyei prefektura delegált hivatalnokával együttesen folytassa le a vizsgálatot. A prefektura Moldovan Domonkos tisztviselőt bízta meg az ügy tisztázásával.

A két tisztviselő kiutazott Varjas község-

be, ahol megkezdtek a vizsgálatot. Csakhamar érdekes eredményre jutottak, megállapították ugyanis hogy

a feljelentés adatai teljesen helytállóak.

amennyiben Ghiduti tényleg nagy összeggel károsította meg a községet. Sikerült leleplezni a visszaélés részleteit is. Megállapították, hogy a községi irnok hamis regisztereket vezetett. Ha valaki kifizette községi adóját, az illetőnek a teljes összegről adott nyugtát. A nála maradt regiszterekbe viszont kisebb összeget vezetett be. Az adózó, aki megkapta szabályszerű nyugtáját, természetesen nem jelentkezett semmiféle reklamációval. A felülvizsgálatok alkalmával is rendben volt minden, hiszen a regiszterek teljesen megegyeztek a pénztárállománnyal. Éppen ezért volt nehéz rájönni a visszaélésekre és egy beavatottnak — ez esetben a névtelen feljelentőnek — kellett figyelmeztetnie a hatóságokat a sikkasztásokra. A vizsgálatot vezető tisztviselők eddig nyolcvanezer lejes sikkasztást állapítottak meg, azonban valószínű, hogy a tényleges összeg sokkal nagyobb lesz, miután bizonyosra vehető, hogy a hűtlen tisztviselő évek óta folytatta manipulációit.

A megyei prefektura kiküldött tisztviselője nyomban jelentést tett észleleteiről dr. Lázár Ágoston megyei prefektusnak, aki felfüggesztette állásából a hűtlen községi irnokot, egyben pedig utasítást adott arról, hogy megtegyék ellene a bünvádi feljelentést.

Ghiduti-t letartóztatták és őrizetbevételre alkalmával beismerte sikkasztásait.

A vizsgálat egyelőre energikusan folyik tovább és lehetséges, hogy hamarosan újabb érdekes események történnek az ügyben.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Maros-ház, Minorita templommal szemben.

A legmodernebb eszközökkel dolgozik

A legmodernebb eszközökkel dolgozik

Megőrzi fiatalítását és szépségét.

A szépség elérésének egész légi-

ója áll ott a látogatók rendelkezésére

1. Szaplók eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Arovibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszüntetése.
7. Száraz, zsíros, színtelen bőr megszüntetése.
8. Különléle aropakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben — **Tanítványok az arcápolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek.** — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak:

HIREK

Előre tudtam

Nem is kellett Madame Pythiának lenni, hogy előre jósljam a nagy eseményt. Tudtam, hogy ebből a zsidóellenes cirkuszból, amelyet Hitler Adolf hűséges hívével Göringgel együtt megindított, még ravasz dolgok sülnek ki. S íme itt van: a polnai városi muzeum igazgatója kiderítette, hogy a nagy horogkereszt kancellár hamisítatlanul zsidó származású. Kétszázötven évre visszamenőleg vizsgálta felül a muzeumigazgató Hitler Adolf családfáját és kiderítette azt is, hogy a kancellár őseinek családi háza a polnai gettó nyolcas számú háza volt. A legrégebbi őst, aki — a kutatás adatai szerint — 1682-ben született, egyszerűen és röviden Áron zsidónak szülötték.

Őszintén megvallom, nekem mindjárt gyanús volt az egész ügy. Egy Adolf, aki nem zsidó, sőt — egy Adolf, aki antiszemita... egészen ravasz dolog volt. Sőt, éppen az a rettenetes nagy zsidógyűlölet volt a leggyanusabb. Minél buzgóbban titotte Hitler Adolf a zsidókat, minél jobban árjázott, annál gyanúsabb volt. És most íme: Kiderült a féltve őrzött titok, a bizonyára tisztességes, derék, becsületes polnai Áron-zsidóval, a gettó nyolcas számú családi házával és egyebekkel.

De nem baj. Nem kell, hogy a nagy Adolf szívére vegye a történeteket. Hisz a végén egyéb dolgok is kiderülhetnek. Például az, hogy a másik árja-vezér, a hűséges segítő társ körül is bajok vannak. Még Göring barátunkról is kiderülhet, hogy valamelyik őse a becsületes Grünberg, vagy Grünstein névre hallgatott... (—rosk.)

— **IDŐPROGNÓZIS.** Egyes helyeken zivatarok, nyugaton a meleg csökkenése és élénkbb szelek várhatók.

— **Lemondott az olasz hadügyminiszter.** Rómából jelentik: Gazzera hadügyminiszter ma benyújtotta lemondását. A király a hadügyminiszterium vezetésével Mussolinit bízta meg.

— **Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ma délben átutazott Aradon.** Az erdélyi püspök a délben 2 óra 10 perckor befutott gyorsvonattal érkezett Aradra, ahol mindössze ötven percet tartózkodott. Az aradi állomáson dr. Wild Endre fogadta a Minorita-rend részéről a püspököt, akinek tiszteletére és egyenes kívánságára megjelentek a katolikus cserkészek is az állomás peronján. Az ősz püspök szívélyesen, ismert, végtelenül közvetlen modorában beszélgetett el az ifjúsággal, majd három órakor tovább utazott Budapest felé.

— **Magyarország buzatermése.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint, Magyarország buzatermése ebben az esztendőben 4.7 millió méter mázsával haladja meg a tavalyi termést, a rozs 1.4 millió méter mázsával, az árpa pedig 15 ezer méter mázsával több a tavalyinál. A dinnye gyöngye, a szőlő visszamaradt és szinte mindenütt peronoszporás. Itt írjuk meg, hogy a pénteken befejezett magyar-német gazdasági tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet ma Berlinben aláírták. Az egyezmény értelmében, Magyarország nagymennyiségű búzát, rozst, árpát, kukoricát szállíthat Németországba és a német kormány a ponty-vám leszállítását is biztosította.

— **Az Aradi Hajós Evezős Egylet ma este rendezte az első 1000 tagjainak összejövetelét.** Az összejövetel tulajdonképpen ismerkedési estélynek is számít, miután az exkluzív egyesület az idén igen sok taggal szaporodott. A vacsorán mintegy kétszázan jelentek meg. Dr. Falus Lajos az Iparkamara titkára szellemes beszédben jellemezte az egyesület tagjait. A beszédet általános nevetés kísérte és a felszólalót beszéde végéig sokáig éltették. A vacsora után tánc következett és a klub elegáns épülete a hajnali órákig hangos volt a jókedvtől.

Pályázati hirdetés.

Az aradi zsidó hitközség pályázatot hirdet a „Fischer Erzsébet” Leányarvában betöltendő

nevelői állásra.

Pályázhatnak románul tudó 28–35 év közötti okleveles zsidó tanítónők. Javalmazás teljes ellátás és megállapodás szerinti fizetés. Pályázati határidő 1933. augusztus 15. 2681

— **Lindner Ármint a Timisiana bank egykori igazgatóját ma Kolozsváron letartóztatták.** Mint ismeretes, három évvel ezelőtt a Timisiana bank bukása óriási botrányt vont maga után. Akkoriban a bank igazgatója ellen vizsgálatot indítottak, azonban Lindner idejében külföldre távozott és így nem lehetett felelőségre vonni. Az igazgató néhány hete Kolozsvárra érkezett és tekintettel arra, hogy az ügyet áttették a kolozsvári ügyészséghez, nyomban jelentkezett a vizsgálóbírónál. A vizsgálóbíró kihallgatta a bank bukására vonatkozólag, majd elengedték. Lindner Ármint ma újabb idézést kapott és a mai kihallgatása után felmerült gyanúokokra való tekintettel őrizetbe vették. Ügyvédje nyomban megfellebbezte a letartóztatást. A felelősséget a napokban tárgyalja a szüneti tanács.

Julius 30-án cserkész- ünnepély

az aradi jótékony nőegylet közreműködésével az EMINESCU-parkban délután 2 órai kezdettel.

— **A világhírű Thék Endre butorgyár csödjé.** Budapestről jelentik: A világhírű Thék Endre butor, zongora és épületmunka-gyár Rt. nemrégiben kényszerügvezséget kért, azonban a vállalat részben a vezetőség hibájánál, másrészt pedig a súlyos gazdasági viszonyok miatt teljesen tönkre ment és ezért ma elrendelték ellene a csőd megnyitását.

— **A solymári bányászok meggyógyultak.** Budapestről jelentik: A halál torkából kimentett kilenc solymári bányászt ma újból megvizsgálták és egészségesen elbocsátották az Új Szent János-kórházból. Délben a kórházban meghitt ünnepség keretében búcsúztatták a bányászokat, akiknek délután megmutatták Budapest nevezetességeit. A kilenc bányász visszautazott Solymárra.

190 kilométer — létrán

Miskolcra jelentik: A munkanélküliség már nem egy különös és bizarr ötletet termelt ki, amelyek — természetesen — kivétel nélkül azt a célt szolgálták, hogy valami keresetbe juttassanak egy-egy, a végső kétségbeesés szélén álló munkanélkült. Legutóbb Grából két kezén indult el Bécs felé egy munkanélküli, most pedig egy miskolci jelentés arról számol be, hogy Köböl Gyula diósgyőri szobafestő, akinek már hosszú idő óta nem sikerült állást kapnia, elhatározta, hogy létralábakon elindul Gödöllőre. A szobafestő óránként egy kilométer tesz meg és reméli, hogy elérkezik a jamboree-re. Egy barátja gyalog kíséri és ez persellyel gyűjt Köböl részére. A miskolci vámnál a tisztviselőnek hosszas fejtörést okozott, hogy a létra jármű-e vagy sem, de végül is vámfelzetése nélkül engedték tovább Köböl Gyulát. A munkanélküli szobafestő 190 kilométeres utat akar megtenni.

Asztal és ágyneműk paplanok

óriási választék, olcsó árak

RUTKAY & BOTYE

fehérnemű szaküzletben. 872

— **Crabbe olimpiai uszóbajnok hirtelen meghalt.** A párisi L'Auto, new-yorki táviratot közli, amely szerint Crabbe olimpiai uszóbajnok hirtelen meghalt. Crabbe halálát a távirat szerint vakhélygyulladás okozta. Clarence Crabbe a losangelesi olimpiáson óriási meglepetésre megverte a japánokat és a francia Tarist és a közönség tombolása közepette, megnyerte a 400 méteres gyorsuszás világbajnokságát. Az olimpiasz után filmszínész lett, s a „Pánik a városban” című filmjét Aradon is játszották. Crabbe mindössze 23 éves volt.

— **Új autbuszjárat Aradmegyében.** Ma rendelet érkezett az aradi megyei prefektúrára a közmunkaügyi minisztériumtól. A rendelet közli, hogy özvegy Gottlieb Ignácné nagyzerindi lakosnak koncessziót adott autbuszjárat létesítésére. A koncesszió a Borosjenő — Sicula — Seleus — Pankota — Muszka — Galsa — Világos — Ujanát — Mikalka — Arad utvonala szélén. A megyei prefektúra tudomásul vette a miniszteri rendelkezést, amelyről értesítette a nagyzerindi községhez.

— **Tragédia a Szamoson.** Borzalmas küzdelmet folytatott tegnap egy hattagu fürdőző társaság Szatmár mellett a Szamos hullámaival. Lache Sándor nagypeleskei és Tihóc Vasile óvári őrmesterek, feleségeik társaságában átválogoltak Mihai Calomfir adarai őrmesterhez. Utközben, azonban nagyon kimelegedtek és céljukhoz érve, elhatározták, hogy megfürdenek a Szamosban. Az öttagú társasághoz még csatlakozott egy darab tanítónő és most már együttesen indultak a Szamosba. A legjobb hangulat uralkodott, amikor a társaság két tagját elkapta a Szamos ária. A többiek a segítségükre siettek, azonban hiába volt minden küzdelem, mert a társaságból ketten eltűntek a habokban. Lache Sándor, amikor megtudta, hogy felesége a folyóba fulladt, öngyilkos akar lenni, úgy, hogy saját érdekében őrizetbe vették. A második halálos áldozat Calomfir őrmester volt.

— **Felvételi vizsgák az aradi jegyzőiskolában.** Szeptember elején megkezdődnek a felvételi vizsgák az aradi jegyzőiskolában. A vizsgák letételét minden jelöltnek kérvényezni kell és a kérvényhez a következő okmányok csatolását kívánja a jegyzőiskola igazgatósága: állampolgársági, születési, katonai bizonyítvány, egy igazolvány attól a várostól, vagy községtől, ahol a jelölt lakik és amelyben azt igazolják, hogy politikai jogaival rendelkezik és jó hírneve van, iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, amely igazolja, hogy egészségesek. Szeptember 13-ikán érnek véget a felvételi vizsgák, amelyeken úgy szóbeli, mint írásbeli vizsgát tesznek a jelöltek. A növendékek egynegyedrésze havi öt száz lejes ösztöndíjat kap, amelyet a vizsgeredmények alapján ítélik meg. Az iskola szeptember 15-ikén kezdi meg tanévét, amely július 15-ig tart.

Női és férfi fehérneműk

legszébb kivitelben, legolcsóbban 307

KOZSINEKNÉ fehérnemű- varrodájában készülnek

Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 1. sz.

— **Tischler gyilkosa nyilatkozik.** Kolozsvárról jelentik: A bucaresti-i Tábla vádtanácsa 53 napi vizsgálati fogság után szerdán elrendelte Tischler Mór gyilkosának, Siancu kapitánynak szabadlábrahelyezését. Siancu ma megérkezett Kolozsvárra, ahol nyilatkozott a lapok munkatársainak és a Tischler-ügyet ismertető, élesen támadta a politikusokat, akik — szerinte — mind segítségére voltak Tischlernek abban, hogy a mocok érdekeit megszerezze. Maniut is támogatja Siancu, akiről azt mondja, hogy ahelyett, hogy kisajátította volna Tischler erdőit, még vissza is juttatott neki abból, amit az agrárbizottság elvett. Siancu hangsúlyozza, hogy amikor a tárgyalásra utazott, nem is tudta, hogy a revolver a táskájában van. A fegyvert éveken ezelőtt kapta egy barátjától és a felesége azt mindannyiszor a táskájába helyezte, akárhányszor elutazott. Végül még azt domborítja ki Siancu, hogy amikor a tárgyalást elhalasztották, teljesen elvesztette ítélőképességét és nem tudta, hogy mit csinál.

— **Nehéz székülésben szenvedők,** akiknek az agyvértóulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egyegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. — Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz mütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul.

— **Az aradi cserkészek parkünnepélye.** Az aradi cserkész cohors agilis tagjai már hetek óta készülnek arra a nagyszabású parkünnepélyre, amelyet vasárnap, 30-ikán rendeznek az Eminescu-parkban. Az ünnepélyen minden résztvevő nagyszertűen fogja érezni magát, mert szórakozásra sok alkalma lesz. Az arnyas fák alatt felállított sátrakban az aradi jótékony egyesületek tagjai tevékenykednek. A parkünnepély jövedelmét a gödöllői cserkész-jamboree alapja javára fordítják.

Két nő beszélget

— *Igaz, hogy tíz házasság közül csak egy sikerül?*
— *Nem tudom, én csak háromszor vagyok férjnél.*

— **Előkelő vendégek Pankotán.** Pankotáról jelentik: Pankota községben nagy feltűnést keltett egy gyönyörű luxusautó, amely berlini rendszámot viselt és elegáns külföldi vendégeket hozott Pankotára. Werner Géza néhány hétre Berlinből Pankotára érkezett menyasszonya és jövendőbeli anyósa, valamint sógorúje társaságában. A berlini hölgyek nagyon gazdag, előkelő német család tagjai és Berlinben nyolcemeletes paloták egész sora teszi ki vagyonuk egy részét. A kedves társaság vasárnap Lippafüredre rándul ki, hogy megtekintse a közkedvektől fűrdőhelyet.

— **Eljegyzés.** Herskovits Erzsike (Mediás), Farkas Artúr (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Buzakeresztek

A learatott buzaöldön a kővék a kereszti kenyérben várják, hogy életté váljanak. Legidősebb téma a mindennapi kenyér! Az, amelyik van, vagy amelyik nincs. A malomba hordott kicsépett szemekből kétféle kenyér lesz. Az egyik a Jóság, igazság, Szépség kenyere és a másik az Ördög kenyere. A megéhezett emberiség egyik része tördelt a gyűlölet ördögi kenyerét s táplálkozik boszszura, pusztításra az élet kenyerével a halálra. Az eltaposottak, a sorsüldözöttek, a kenyértelenek a Jóság és Igazság kenyereire éhesek. A másoktól kért, vagy kapott kenyér kolduskenyér — nem fakaszt rózsát az arcokon. — A másoktól elvett kenyér rabbá tesz, szomorú kenyér. Ki kívánja hát meg a gazdag kenyerét? A Jóság és Igazság kenyeren nincs átok. Legyen az kevesebb, vagy száraz, de életed ropogós és friss lesz, akarásod eleven lesz, temperamentumod tele van a jóra és becsületre igyekvő étellel. Ez a boldogság kenyér.

Vizaknal Wesmás Károly
ref. lelkesz (Gyórok.)

— **Aki feltalálta a védekezést a halálgáz ellen.** Rolf Andreas brassói fiatalember, aki néhány nap előtt felúnt városunkban sárgarézdrót-kosárrakkal a karján. Ezeket a kosarakat egy ügyes mődulattal többféle alakra változtathatja bárki: bonboniért, tojásos kosarat, maszkapkat, kínai süveget, madárkalitkát, virágtartót formálhat belőle tulajdonosa, aki mindössze husz leírt juthat egy ilyen kosárához. Rolf Andreas ezzel az ötletes kosárával akarja egy háboru esetén megváltani a világot... Illetve talán nem is annyira a kosárákkal, mint azzal a gáz-szívó készülékkel, amelynek feltalálásához az a pénz szükséges, amit a kosárrakkal keres. Eddig már 23000 darabot adott el a kosárákból, de még nagyon sokat kell eladnia, hogy megkonstruálhassa gázszívó készülékét, a mely megmenti a városok lakosságát a gázálmárástól. Ennek előállításához még egy millió leire van szüksége, amit a kosárákkal akar megszerelni.

— **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszerben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el.

— **Aradiak a műkedvelő Olympiaszon.** Megemlékeztünk arról a nagyszabású művészi eseményről, melyre az aradi Iparos Otthon kitűnő műkedvelői vállalkoztak, amikor a Színházi Élet által megindított magyar műkedvelők olympiaszárának beneveztek. Nemcsak az aradi és erdélyi, hanem a budapesti lapok is meleg hangon írják az aradi együttes némes és sikefesnek mutakozó megmozdulásáról. A legújabb eseményekről már most informálhatjuk közönségünket, mely szerint a versenytarabok aradi bemutatója a budapesti szíri jelenlétében július 30-án, a jövő vasárnap este lesz a Nyári Színházban, amikor is Herózeg Ferenc: „Két ember a bányában” című drámai jelenete és Bíró Lajos: „Francia négyes” című 2 felvonásos vígjátéka kerül színre, a legjobb szereposztásban. Az előadás előtt Fekete Tivadar fog konferánst tartani. Az előadás sikere erkölcsi szempontból máris biztosítva van, mert a nagy színesi játéktudást igénylő, jelmezes darab minden egyes szerepe a legjobb kezekben van, az anyagi siker érdekében pedig az Iparos Otthon közismert agilis női bizottsága az igazgatósággal és választmánnyal karöltve kezdte meg munkáját és előreláthatólag az első nyári színházi előadást zsúfolt ház fogja végigélni. A rendezőség nagyon helyesen a legalacsonyabb helyárokat állapította meg és pedig: páholy 220, földszinten 45, 3. szék 25 lej, míg az erkély 20 lej lesz minden adókkal együtt. A közönség kényelmére, tekintve, hogy kal egy-egy legnagyobb eljegyzés történt, hétért már eddig a nyári pénztárt nyitnak a téli színháztól kezdve el, amely délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig lesz nyitva.

— **Aradmegyei bírói kinevezések.** A most eszközölt köztisztviselői előléptetések során, az aradmegyei bírói karban is több előléptetés történt. Virgil V. Murgescu pécskai al-bírót kisjenői járásbírónak nevezték ki, míg helyébe Kacheriu Valert delegálták al-bírónak. Constantin P. Dumitrescu caracali al-bírót pedig a világosi járásbíróvá nevezték ki járásbírónak.

— **Arató-ünnepély.** Az Arad-Ségai Római Katolikus templomépítő bizottság ma este, az Aurel Vlaicu (Pécskai)-uti vendéglőben nagyszabású arató-ünnepélyt rendezett. A táncmulatság a lehető legjobban sikerült. Már a kora esti órákban zsúfolásig megtelt a vendéglő összes helyisége és a fiatalok a kiváló kivirradtik ropták a divatos táncokat. A kísérőzenét elsőrangú zenekar szolgáltatta, de egyébként is a rendezőség olyan körültekintően gondoskodott a megjelentek szórakoztatásáról, hogy mindenki nagyszerűen mulatott. A táncmulatság tiszta jövedelmét a templom-alap javára fordítják.

— **Magyar társasvacsera a második kerületben.** Folyó évi július hó 29-ikén, szombaton este 9 órakor a Virág-uccai Tricolor-pályán rendez meg második társasvacseráját a Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya. A második kerület vezetősége, a rendező szakosztállyal karöltve, már is mindent megtett az est sikere érdekében. Minden magyart szívesen látunk a magyar összetartás eme újabb megnyilvánulásán. Vacserajegyek 25 lejes árban a Magyar Otthonban kaphatók.

— **A Cionista világkongresszusi választások** folyó hó 30-ikán, vasárnap lesznek megtartva a Zs. N. Sz. helyiségében (Zrínyi-ucca 6.). A szavazati joggal bíró sékeltulajdonosok listája, valamint az egyes pártok jelölő listái, a hét folyamán ugyanott bárkikor megtekinthetők. A szavazók délelőtt 9—12 'és délután 2—5 órák között adhatják le szavazataikat.

Válóok

Kohn megy a korzón, jobb kezében póróz, a póróz végén pedig egy rongyos ciguscipő van, amit Kohn kiskutyamóddra vonszol maga után. Szembe jön vele a Grün, aki rászól:

— Meg vagy te bolondulva? Minek cipelsz magaddal pórózon egy rongyos cipőt?

— Azért — telett díszkréten Kohn — mert hallottam egy ügyvédől, hogy a bíróság előtt a férj hülyesége egy válóok.

— **Dr. Wiesel Béla** rendelőjét Strada Turului, volt Lovarda-ucca 3. (Central-mozgóval szemben) megnyitotta. Rendel délután 3—5-ig.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcshös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Felhívjuk özv. Jandel Mária, Szabó Károly, Bartus András, Polgár Zsigmond, Király György, özv. Vékonv Zsuzsanna, Kiss Pál, Bugár Miklós és özv. Ungurean Márta CFR. nyugdíjasokat, hogy Arad állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

— **Dr. Kllényi Albert** belgyógyászati rendelését Bulevardul Regina Maria 17. szám alá (Minorita-templommal szemben) helyezte. Rendel: 9—10-ig és 3—5-ig.

— **Ha szereti egészségét, Fermentecettel savanyít.**

— **Dr. Eckstein Béla** bel- és női betegeknek ismét Aradon rendel, Strada Ioan Russu Sirlanu (Aulich Lajos-ucca) 2. alatt.

— **A londoni konferencia delegátusai** Aradon sem tudnak mást határozni, mint hogy eddig páratlan a maga nemében az a rendezés, amivel a mal parkünnepélyt előkészítette az agilis rendezőség. A gyermekek nem mindennapi öröme lesz a mai délután, de egyaránt felnőttek is nívós szórakozásokban vehetik ki részüket. A délutáni boxverseny, lassusági kerékpárverseny, akrobatikus atlétikai mutatványok, a végnélküli kacagtató juxversenyek, gyermek-színpad, varieté-atrakciók, a pony-lőverseny 10 éven aluli gyermekzsokékkal és itt sok fel nem sorolható látványos, de az esti nagy bál és tündéri fényben ragyogó csoda-bár is egész Arad érdeklődését fel fogja kelteni.

Hogy mindazoknak, akik epilepsiában szenvednek s hogy mindazon szülők, kiknek gyermekeik ezen rettenetes betegségben szenvednek, tudomásul vegyék, ismételt kinyilvánított közönetemet ezuton is, kezelőorvosomnak és THOISS gyógyszertárnak Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 124. azon boldogságért, melyet részemre szereztek, midőn a már majdnem elveszett gyermekemnek egészségét visszaadták a DONHIDE amerikai preparatum által.

Bárki elképzelheti mennyire boldog vagyok, midőn látom, hogy gyermekem 10 hónapi kezelés után krizismentes lett, iskolába jár mint bármely más egészséges gyermek; zongorázni tanul stb. Ez annál is inkább fontos mindenkire nézve akit érdekel, mivel az összes európai leghíresebb orvosok szerint, az orvostudomány mai stádiumában más hathatósabb és biztosabb gyógyszer ezen rettenetes betegség ellen nincs.

SIMA TRAIAN,

Str. Bisericei Nr. 10.

— **Püspök-Fürdő Tek. Igazgatóságának.** Balle-Episcopesti, Méltányosnak tartom ezuton is a legteljesebb elismerésemnek és csodálatomnak kifejezést adni az Önök ritka hatású melegvíz forrásaik és iszapfürdőik gyogyeredményeinek. Feleségem, aki három héttig volt az Önök fürdővendége, a Püspökfürdő istenáldotta hatású gyogyereje folytán hihetetlen javulást ért el. Reumatikus fájdalmai, ideggyulladása megszűnt, új életkedvvel, megújított szervezettel tért haza. Amikor is kötelességemnek tartom hálám részbeni kifejezése-képpen felhívni a hasonló betegségekben szenvedő embertársaim figyelmét, egyuttal köszönetet mondok azért az intim, barátságos fogadtatásért, amiben vendégeiket ottléük alatt részesítik. Arad, 1933. július 16. Tisztelettel: Revilák Gyula postafőoszt.

— **A köz- és magánalkalmazott nyugdíjasok egyesülete** közli tagjaival, hogy folyó évi szeptember hó 1-ig vasárnap délután nem tart hivatalos órákat, csak kedden és pénteken. Elnökség.

— **Alkoholmérgezéssel** kórházba szállítottak egy tíz éves leánykát, Heinrich Mann: A gyűlölet, Táncol a dollár, „Könnyű és kényelmes” rohamsisak kapható egy aradi üzletben, Főnn emossa a határokat a gép, lenn levegőbenül fuldoklik az ember. Nagyszabású gyufa-rejtőnk értékese ajándékokat biztosít a mezejtőknek. Csak a női szabók nem panaszkodnak Aradon. Fekete Mihály levele a pusztuló erdélyi magyar színházról, Kiki ahogy tud... mondja Nagy Sándor bátyánk. Krittka az aradi közönség mozikritikájáról. Fél százados jubileumra készül az aradi Simay-fürdő 1:10 eredménnyel végződött egy állami tisztviselő és egy mérszáros pofonmeccse. Lökötésen elcsuszott egy bihari zsenit. Ahogy a vidéki kiskirályok elképzelik a rikkancsolást. Politikai görbétükör stb. az Erdélyi Élet legújabb számában.

— **Molnár Ákos:** Tizenkét lépés. Ez a regény nem azért — vagy nemcsak azért — izgató, mert négy szereplőjét az első fejezetekben meginduló vihar egyre erősebben cibálja, rázza, pörgeti a végső katasztrófáig, pillanatnyi megállás és megnyugvás nélkül. Hanem azért is, vagy legfőképpen azért, mert a szenvedélyeknek ez a látszólag bizarr és kivételes drámája nagyon is emberi, nagyon is megtörténhetik mindnyájunkkal. A görög tragédia hősei királyok, féltstének voltak s a közönség, amely megrendülve nézte végig sorsukat, önző megnyugvással távozhatt a színházból: mi, kisemberek, ekkorát nem bukhatunk. Akinek van bátorsága, hogy saját jelkének mélységeibe belenézzen, az meg is fogja vallani, hogy Molnár Ákos regénye mindenkiről szól és mindenkivel megtörténhetik.

— **Németország legkiválóbb rádiólapjának** a Der Deutsche Rundfunknak legutolsó száma kimagaslik a rádió szakirodalom folyóiratai sorából. Az újság, amely talán a legpontosabb műsoros beosztással rendelkezik, nívós szépirodalmi részt is ad, érdekes illusztrációkkal. Az újság színházzal és képzőművészettel is foglalkozik és általában nagy szórakozást nyújt annak is, akit a rádió nem érdekel annyira közvetlenül.

* URANIA *

Renoválás miatt
ma
nincsen előadás

Szégyentáblára kerülnek nyolc lejes adóhátralék miatt a Hegyalja kincstermő földjének lakói

Gyorok négyszázkilencvenkét lakója került szégyentáblára — Raffia helyett rongyokkal kötözik a szőlőtökeket — A térhépről el akarják tüntetni Gyorok nevét és Cuvinnak neveznék az egyesített két községet — „Hegyalja él, a föld nem tagadja meg magát“

(Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától)

Az ut két oldalán arany buzakeresztek rohanak tova, a villamos halk, szinte diszkrét kattogása mintha beleolvadna abba az izzó munkaritmusba, amelyet a mezőkön, völgyekben és dombokon diktál a Nyár: Az ablakon át a feltámadó élet csodálatos montázs tárul a szem elé: a tüző napsütésben fel-felvillanó kasza, a rendre szinte holtan elhuló életet tartalmazó dus kalász, görnyedő emberi gerinc, meg-meglendülő karok és favillát tartó kezek, emelkedő boglyák, a kertekből kimosolygó sárga-piros, hamvas kajszinok, a még nem egészen érett ringlók és messzibb a dombok, amelyek még mintha a reggel párájában vesznének el és amelyeken csak sejteni lehet a szőlőtökeket.

Mindenütt körös-körül, amíg a láthatár végtét nem emel a tekintet elé: élet. Vagy talán használjuk inkább azt a szót, amely az adott helyzetben helyénvalóbb, kifejezőbb: *remény...*

A faluban szürkeség, csend, csak itt-ott egy gyerek vagy egy nádrágós ember az utcán, a többiek a mezők, a dombok foglalják el és csak napszálltával térnek haza. A község háza előtt hirdetések tömege fogja meg az ember tekintetét. És minden hirdetésen szinte kivétel nélkül ez a „cégjelzés“: *Ministerul Finantelor. (Pénzügyminisztérium.)* Tartalmuk ugyan változó, de lényegében mindig egyet mond: fizess ki idejében adódat, mert ellenkező esetben a törvény ilyen és ilyen paragrafusai értelmében járunk el ellened; ha a határidő lejárt előtt teszel eleget adózási kötelezettségednek, akkor ilyen és ilyen kedvezményekben részesülsz, stb.

Ugylátszik azonban, hogy a pénzügypolitikában is lehet néha tévedni, hogy egy falu adózó-képességének a fellendítéséhez nem elegendők a buzdító hirdetések, ezt bizonyítja legalább az a *szégyentábla*, amelyet a pénzügyminiszter egyik legutóbbi rendelete értelmében függesztettek ki „mindenek okulására“ a városháza kapuján és amelynek tanúsága szerint a

Gyorok község 492 lakója ellen indítják meg a törvényes végrehajtási eljárást, ha adójukat 15 napon belül ki nem egyenlítik.

A kérdés önkéntelenül adódik: szégyentábla, pelleneg-e ez, amelyre egy község lakói közül közel ötszáz kerülnek, „jómóduak“ és földhözragadtak egyaránt, olyanok, akik tízenegyezer lejjel (ez a táblán a legnagyobb tétel) és olyanok, akik — ird és olvasd — *nyolc lejjel tartoznak.*

Nyolc lejjel, amelyet nem tudnak kifizetni, mert ha zsebükben lett volna ez a pénz, nem hagyták volna, hogy — ország-világ szemlétára — a szégyentáblára kerüljenek.

(És ha már itt vagyunk a község házában, talán nem árt — így zárjelben — egy pillanatra azt is kutatni, hogy mivel foglalkozik a község tanácsa? A kapu alatt kifüggesztett jegyzőkönyvből megtudjuk, hogy a tanács legutóbbi ülésén két szavazattal szemben a többség elhatározta, hogy a már régebben egyesített Gyorok és Cuvin községnek a közös Cuvin nevet adja. Erről a határozatról értesítették a vármegyei prefekturát, amely viszont a határozathoz a belügyminisztérium hozzájárulását kérte. Így tehát a közeljövőben Aradmegye térképéről eltűnik a külföld előtt is jól ismert

Gyorok név és helyét elfoglalja a szimbolikus Cuvin, amely magyarul *borban gazdag* vidéket jelent.)

Néhány gyorsfénykép, retusálás, kommentár nélkül a „borban gazdag“, de pénzben szegény vidékről:

A hegyaljai szőlők egy részét valóban elpusztította a peronoszpora. Nem azért, mert nem lehetett védekezni ellene, hanem mert a szőlő-gazdák tekintélyes részének nem volt pénze kékkőre, vagy pedig mire már meg tudták szerezni a szükséges anyagokat, késő volt. Mert a perimetezés napokon mulik, ha 24 órát is késik, az egész munka kárba veszett. *Nem volt az idén pénz raffiára sem* és aki ma bejárja a hegyaljai szőlődombokat, megdöbbentő szimbolusként látja a szőlőtökeken lebegő piszkos, szegényes rongyokat:

1933-ban Aradhegyalján raffia helyett a szőlőtökeket ingekből és fehérneműkből szőtt rongyokkal kötözték.

A Hegyalja lakosságának egy része az elmúlt télen csak pulszkával élt. Buzalisztet már rég nem lehet látni a hegyaljai házak többségében és ha kenyéret sütöttek — az árpa, sőt bab-lisztből készült. A Hegyalja lakossága a hiányosan tápláltság szinte legelső fokát érte el. *Csak néhány nappal ezelőtt történt Gyorokon, hogy*

egy temetés alkalmával két vézna, rosszul táplált kisgyermek és egy asszony ajultan esett össze. Nem a napsütéstől,

mert a falvak embere, aki napkeltétől napszálltáig a tüző napsütésben dolgozik, bírja a nap sugarait.

Utazás

az Atlanti Óceán két szigetére

az első utját megtevé

„CORDILLERA“ és az „OCEANA“
gőzösökkel.

Ez az utazás a HAPAG kéjutazást rendező osztályának legényesebb társasutazása lesz!

Az ut során, a luxuskirándulás résztvevői megláthatják: a Kanári szigetek lenyűgöző szépségeit, Madeirát, Funchalt, Las Palmast, Teneriffát, valamint Marokkot, Biaritz várost és még számos más érdekességet.

A 23, illetőleg 26 napig tartó hajóutazás díja, meglepetést keltően olcsó, mert az ár, I. osztályt számítva 19.450 leinél kezdődik.

Az utazás 1933. évi augusztus 8-án kezdődik.

Kérjen a sziget-társasutazásra vonatkozóan részletes prospektust.

Jelentkezni a következő helyeken lehet, ahol megfelelő információval is szolgálnak:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

Temesvár, Mercy-ucca 2, valamint a Lloyd-sor 11. számú információs irodában, ezenkívül:

Künstler utazási irodában Arad,

Bulev. Regina Maria 24.

Gépek

női harisnyák, férfizoknik és kórszékerek részére keresztetnek.

Ajánlatokat pontos árákkal, a gyári márka és modell megjelölésével „M. 2118“ jellegű Rudolf Mosse, Bucuresti. Bulev. Bratianu 22. közvetít. 382

A hegyaljai asszonyok nem vásárolnak, nem tudnak vásárolni szappant. A hamut kincsként őrzik és a hamuból készített luggal súlykólik, döngölik, mossák fehérneműiket, ruháikat. Egy új Arany János az új „Ágnes asszony“ balladáját írhatná meg erről.

Orvos és orvoság már ismeretlen fogalom, pedig orvos és patika is van a faluban. *A Hegyalja a javasszonyok konjunkturáját éli.* Egy parasztgazda felesége mesélte beszélgetés közben büszke örömmel, hogy a mezőn olyan növényt sikerült találnia, amely a heves szivdobogást elállítja és amellyel már több beteget is meggyógyított. Így megy tönkre egészségileg csodanövényeken és csodaitalokon egy egész vidék népessége és vele együtt pusztul az az intellektuális osztály, amelyet sorsa ide vetett, amelynek kenyéret azonban ez a kenyér nélkül maradt lakosság képtelen biztosítani.

Kereskedelem. Talán mégis ez az, amitől valami fellendülést vár a Hegyalja. Egy szőlőbirtokossal beszéltem a Hegyalja kereskedelmi kilátásairól:

— Ne mondjuk azt, hogy haldoklik a Hegyalja, ne ismételjük azt, hogy agonizál. A Hegyalja él, a föld nem tagadja meg magát. De üttö-ereiben mintha trombozisszerű gát keletkezett volna: *termékeink nem találhatnak utat a piacok felé.* Ennek tudható be mindaz, amit itt lát: *a kétségbeesés és a szinte leírhatatlan nyomor.* Az eladás, a Hegyalja termékeinek értékesítése érdekében hathatós mozgalomnak kellene indulnia, ezt a kérdést csakis céltudatos szervezéssel lehet megoldani. Az utóbbi időben mindenestre *biztató jeleket tapasztalhatunk.* A hegyaljai gyümölcs iránt a külföld, főleg Lengyelország is érdeklődik. *Kolozsvárról is érkeztek kereskedők, akik nagyobb mennyiségben vásároltak kajszint.* Az ár megfelelő: 13 lejt adtak egy kilogrammért. Ugy hallom, hogy Lengyelország részére dinynyét is lehetne szállítani. Ha ennek érdekében komoly lépések történének, talán részben segíteni is lehetne azon a katasztrófális helyzeten, amelyet a szőlő pusztulása idézett elő.

A villamos megállóhelye körül asszonyok, gyermekek ülnek, előttük kis asztalkán alma, körte, kajszin: *a Hegyalja vagyona, a gyümölcs.* Tíz lépésnyire innen a *szégyentábla* látszik, rajta a 8 lejes „adóhátralék“, szemben vele egy ház falán az *osztálysorsjáték plakátja* vonja magára a figyelmet: 5.000.000 lej, hirdeti a plakát. A szégyentábla előtt senki sem áll, a plakátot pedig többen is „gusztálják“. Van olyan is — 14 éves fiú — aki hangosan igyekszik kibetűzni a sokzérós számot.

Két szám. Nyolc. És ötmillió. Az egyik amely kicsinységében is azt a végtelen terhet szimbolizálja, amely a Hegyaljára nehezedett és a másik, amely a Véletlent jelképezi, a véletlen csodát, mint azt a valamit, amiben — az egymást követő évek csalódásai után — szinte egyedül remél a Hegyalja lakossága. A két szám között pedig — és ezt tartják szem előtt az illetékesek — az élet örök és elpusztíthatatlan realitását az aranyló buzakereszt, a kajszin, a ringló, a sárgadinyve, a szőlő képezi, amelynek a remény fedezetlen helyett stabil kenyérré kell válnia, amely elhasszon az éhségtől és a szegényes gyermekekhez és asszonyokhoz is, és amely életre keltse a nyomor ajult külsejében tekvő, haldokló, de — élni akaró Hegyalját!

Molnár Tibor.

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1933.

Kezdeté augusztus 27-én.

Bővebb felvilágosítást ad:

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tisztelheteli megbízott: H. Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Praporgesou 3., I. emelet. Tel. 70

Az Aradi Közlöny egyik cikke
inspirálta Szántó Györgyötegy regény megírására **Beszélgetés Szántó Györggyel a marosvécsi Helikon-gyűlésről, az árvizről és új regényének tartalmáról — „Halál után” a címe regényének, amelyen a Révai Testvérek megbízásából dolgozik.**

A marosvécsi Helikon-gyűlésről hazatért Szántó György, aki Erdély irodalmáinak parlamentiében Aradról egyedül foglal helyet. Az erdélyi falvakra, városokra Isten ostoraként rázúdult marosmenti árviz Szántó Györgyöt és feleségét is kalandos utazás elé állította: kocsin teték meg a vendéglátó báró Kemény János kastélyától kisebb utszakason keresztül a Marosvársárhely felé vezető utat, de különösebb kalandjuk azért nem akadt, mert a nekivadult folyó már meghunyászkodott kissé és iszapos árterületet hagyva maga után visszavonult medrébe.

— Az előttünk elutazott gróf Telekiék és Szemeréék még kocsiderékig érő vízben jártak, pedig csak egy fél nappal előbb hagyták el a kastélyt mint mi — mondja Szántó Györgyné, aki mint minden utjára, Marosvécsre is elkísérte férjét, Szántó György nagyon kedélyesen fogja fel a marosvécsi napokat:

— A kastélyban mindvégig nagyszerű hangulat uralkodott — mondja, majd elkomolyodva folytatja — természetesen az első árviz-napok kivételével, amikor arról beszámoltak, hat ember fulladt bele a kastély előtt hömpölygő áradatba. Az árviz-ostromot később kedélyesen yettük és mialatt el voltunk zárva a világtól, szívesen tréfálkoztunk magunk között.

A marosvécsi napok elmúltak, az árviz is visszavonult, Szántó György ismét itthon van s megérkezése után azonnal lázas munkába fogott. Írógépkattogás visszhangzik ugyszólván éjjel-nappal Szántóékban és kora reggeltől késő estig leeresztett redőnyök mellett Szántó György új munkája készül. Szántó új regényen dolgozik, melyet a budapesti Révai Testvérek megrendelésére ír.

Aradi mérnök pereskedése
a megyével

Kétszáz ezer lejt ítél meg a temesvári revíziós-bizottság — A megye megfellebbezte a döntést

Érdekes pereskedés folyik a megye és az aradi államépítészeti hivatal egyik mérnöke között. Az ügyben nemrégiben hozott döntést a temesvári revíziós-bizottság, amelynek Somogyi Jenő, az államépítészeti hivatal mérnöke perelte be fizeteskülönbözetért a megyét. Somogyi 1930-ban, amikor az államépítészeti hivatal a megye hatásköre alá került, megpályázta a megyei főmérnöki és az egyik üresedésben levő megyei mérnöki állást is. A döntés alkalmával a mérnöki állást kapta meg, azonban kevesebb fizetéssel, mint amennyi az államnál volt. Somogyi szerzett jogaira hivatkozott és követelte régi fizetését, a megye azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a mérnök csak a pályázatban megjelölt fizetést kaphatja. Somogyi pert indított a megye ellen a fizeteskülönbözetért és a temesvári revíziós-bizottság körülbelül kétszáz ezer lejt ítél meg. Ma jelentést tettek az ügyről Lázár Agoston dr. megyei prefektusnak, aki elrendelte, hogy a temesvári határozatot fellebbezzék meg a busauresti-i központi revíziós-bizottsághoz.

— Szeptemberig kész kell lennie! — mondja Szántó György buzgón. — Az első könyv, amit megrendelésre írok, sőt, receptem is van hozzá, mégpedig meg lesz lepve — az Aradi Közlöny egyik cikke inspirált a regény témájának megválasztásánál. A regény címe a „Halál után” és főszereplője Korsakov Olga, Korsakov Ignác egykori cári tanácsos leánya, aki nemrégiben halt meg a francia Riviérán...

Szántó György itt felidéz az Aradi Közlöny cikkét emlékezetemben Korsakov Olga lebilincselő története adja a regény kiinduló pontját. II. Sándor cár udvarában, 1878-ban kezdődik a cári Oroszország levegőjétől áthatott történet. A hősnő feltűnően szép, fiatal leány, lázasan készülődik első báljára, amely káprázatos, álombailió udvari bál lesz... Korsakov tanácsos leányának gyönyörű álmába durva kézzel nyúl bele a Végzet. Este felé a cári ezred egyik tisztje érkezik a Korsakov-portára és izgatottan mondja el Olgának, hogy édesapja nagy veszélyben van. Ha meg akarja menteni, azonnal jöjjen vele. A leány tanácstalanul áll, csak a cselődségre van utalva és mit tehet mást, elmegy a gárdatiszttal. S a tiszt egy mulatóba viszi, ahol vad orgia közepébe dobják be az ártatlan fiatal leányt. Reggelre kelve kerül haza és édesapjának megtörve mondja el, hogy mi történt vele. Korsakov udvari tanácsos a cárhoz apellál, aki elrendeli, hogy a gárda vonuljon fel Olga előtt s a férfi, aki a leányt törbecsalta, feleségül fogja venni Olgát, Olga felismeri csábítóját, a cár azonnal papot hivat, megesküsznek és egy félóra múlva a fiatal férfi aki előkelő, gazdag birtokos, megírta végrendeletét, amely szerint minden vagyon a Olgát illeti. Ezután már csak egy sortűz jelzi az erőd udvarán, hogy Olga özvegy lett...

— Eddig az előjáték — meséli Szántó György — és most következnek a kivéztett Rosvolsky Igor gárdakapitány özvegyének története. Az özvegy visszavonult férjének birtokára, ahol minden percét a kivéztett férfi emlékének szenteli. Lassan beler szert a halottba és Olga Rosvolsky különös szerelmén keresztül egyre elevenebbé válik a kivéztett kapitány, míg a szerencsétlen asszony egyre inkább meghal ebben a végzetes szerelemben. Utazni próbál, felejteti akar de nem tud... Utazásai során aztán elébe kerülnek a kor nagy történelmi figurái, valamint a párisi művészvilág kir emelkedő egyéniségei. Párisban Manée, Renoir, Felicin Rops alakjait rajzolom meg, míg Bécsben Rudolf trónörökös, Vecsera bárónő a regény epizód szereplői.

Ennyit Szántó György nem mindennapi témájú és lélektanilag is új utakon haladó regényéről, amelynek szeptemberre kész kell lennie. A Révai Testvérek kiadásában egyébként a napokban jelenik meg a „Jazzban” című kisebb regénye, amelynek hőse tiz jazz-zenész. Ezeknek az életét, különböző életkörülményeit rajzolja meg Szántó György, majd összehozza őket a — jazz-zenében...

Beszél még a „Stradivari”-ról, a hegedű történetét tartalmazó nagy regényéről, amelynek első kötete most jelent meg a Szépművészeti Céh kiadásában, míg a második a napokban hagyja el a sajtót. Végül elárulja még Szántó, hogy egy nagy budapesti kiadóval tárgyal. A vállalat egy Szántó György-sorozatokat akar kiadni s ebben tiz regényét foglalja össze...

Szántó György az író, aki igazán dolgozik s akinek minden törekvése arra irányul, hogy értéket, maradandót alkotson és dicsőséget hozzon az erdélyi irodalomra... És ami minden elismerő szónál, dicséretnél többet jelent, Szántó György az a magyar író, aki tíz év óta meg tud élni róli honoráriumából... Ezt pedig ma kevés tollforgató mondhatja el magáról... Cs. P.

TARKA ESEMENYEK

Lilli Damita pezsgőspalackot
vágott riválisa fejéhez

A hollywoodi botránykrónika ismét újabb fejezettel gazdagodott. A szépséges Lilli Damita nemrégiben egy többzetűs milliomas társaságban jelent meg az ugynevezett „Kubai kaszinóban.” Alig foglaltak helyet, Minny Pearson ismert énekesnő miután máshol nem talált üres asztalt, Damitáék asztalánál telepedett meg. Damita udvarlójának semmi kifogása nem volt a szép Ziegfeld énekesnő ellen, sőt néhány perc múlva hevesen udvarolni kezdett a bábajos jövevénynek. A filmsztárt azonban érthetően felingerelte a milliomas viselkedése és belekötött az énekesnőbe. Szót követett és rövid pillanatok múlva már egy pezsgősüveg repült Damita kacskói közül a táncosnő gyönyörű frizurájához. Ezzel azonban nem volt vége a botránynak, sőt csak felhívás volt a közdelemre, mert a két szép asszony ezután még formális boxpárba jvitott, melyben Lilli Damita bizonyult erősebbnek. A moziállag, mint fekdult furia tépte le Miss Pearsonról a ruhát s a közönség tapsviharral fogadta Damita valóban élethű műsoronkivüli szereplését. A hatóság ezzel szemben nem bizonyult műértőnek és a felbőszült sztárt könyörtelenül lecsukta.

ÁGYUZAJ KÖZBEN IS NYUGODTAN LEHET
HALÁSZNI ÉS NEM IGAZ, HOGY A KUTYÁK
NEM SZERETIK A ZENÉT.

A horgászok rendszerint, természetből fogva szófukar emberek, de azonfelül hivatalból is hallgatnak, mert a hangos beszéd, ősrégi halászbölcsesség szerint, elriasztja a halakat. A tudomány teljesen megcáfolta ezt a legendát. Horgászás közben nyugodtan beszélhet az ember, sőt akár rádióval, vagy akár ágyuzással is töltheti az idejét, mert a halak nem hallják a levegőből érkező zajokat. Annál jobban hallják azokat a zörejeket, amelyek a vízben keletkeznek, ilyenformán a horgásznak semmi oka sincs a hallgatásra. Egy másik legenda, amelyet ugyancsak megcáfoltak, a kigyókról szól. A kigyó sem hallja meg a levegőn át érkező hangokat. A kigyóbüvő fuvolájával csak a közönséget büvöli meg, a kigyóknak az egész műveletről nincs tudomásuk. Ezzel szemben a kutyaak rendkívül fogékonyak a zene iránt. Az abszolút hangmagasságokat sokkal finomabban érzékelik, mint az emberek. Még a nyolcadhangokat is meg tudják különböztetni, sőt olyan hangokat is hallanak, amelyeknek az érzékelésére emberi fül már nem képes.

IRTÓHADJÁRAT A JÓKOK ELLEN ANGLIÁBAN

Az angol rendőrség irtóhadjáratot indított a jókok ellen. Az utóbbi hónapok alatt hatalmas tömegben szaporodtak el a különböző jóvendőmondók, kártyavető és tenyészjókos, jós-grafologusok, asztrológusok és egyéb „proféták.” Elárastják az angol tengeri firdőket, az uccán megcsólják az embereket és zaklatják őket, plakátokon hirdetik tudományukat. Tevékenységük ártalmas, mert „megbizhatóknak” látszanak, kedvezőtlen jóslatokat is mondanak. Nemrég egy asszony öngyilkos lett, mert egy asztrológus azt mondta neki, hogy csak egy évig fog élni. Egy fiatal leány szakított a yölegényével és buskomorságba esett, mert egy tenyerjóstól azt a felvilágosítást kapta, hogy egy félévén belül erőszakos halállal fog meghalni. A jókok izgatják a kedélyeket, rombolják az emberek amugy is megviselt idegeit és erre — mondja az angol rendőrség — semmi szükség nincs. Ezért az angol rendőrség elhatározta, hogy tömegesen fogja letartóztatni a lelkiismeretlen jókokat.

GALICIN HERCEG POFON-BOTRÁNYA
PÁRISBAN.

Furesa botrányba keveredett az orosz emigránsok egyik vezére, Galicin-Osterman herceg. Néhány nappal ezelőtt az egyik párisi előadóteremben Sicaud ürvvéd előadást tartott „A házasság a szovjetunióban” címmel. Fejtegetései során természetesen sűrűn használta az „Oroszország” szót. Ez nem tetszett a hallgatóság soraiban ülő Galicin hercegnek. Valahányszor az előadó azt mondta: „Oroszország”, a herceg a nézőtérrel szembe fordítva közbekiáltott:

— Nincs joga Oroszországról beszélni. Oroszország nincs többé!

A közönség pissegett, a herceg összevesszett a szomszédaival, ug hogy az előadás meglehetősen viharos hangulatban zajlott le. Az előadás után Galicin herceg odarohant a gyűlés elnökéhez, Paul de Cassagrac íróhoz és felelősségre vonta, amiért őt az előadás folyamán többször rendret utasította. A következők percekben már pofozók csattantak és mindkét fél feldagadt arccal távozott a helyszínről. Másnap Paul de Cassagrac elküldte segédeit az orosz hercegre, Galicin herceg azonban — nem volt otthon..

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították a vasárnapi meccsek csapatait

— Nagyszerű összecsapások várhatók az „Ezüst Kapu“-mérkőzéseken —
Részletes bíródelegálás

Vasárnap az AAC Török Gábor-uccal sporttelepén kerülnek lebonyolításra az „Ezüst kapu“-ért folyó mérkőzések, amelyekre a csapatok nagy ambícióval készültek.

Ugy az AAC—Olimpia, mint az AMTE—ATE mérkőzés hevesirámának ígérkezik

és noha az AAC és AMTE a favoritok, meglepetésszerű eredmények is adódhatnak. A csapatok a következő összeállításban fognak felállni:

AAC: Czinczér—Vass, Habás—Kuruncsics, Szabó Béla, Zoller—Matyók, Gallov, Perneki, Schöffner (Simon), Kovács. — Olimpia: Serényi—Cuidean, Gábor—Budai, Culean, Egedi—Ciora, Schulz, Barbu I. Lepis, Ilici.

AMTE: Tyukodi—Reinholz, Bugár (Csajka)—Lingurar, Braun, Walter—Tolán, Magold, Gömöri Ökrös (Faragó II.), Podrusek. — ATE: Bosnyák—Kecskés, Mihály—Bajthy, Nagy, Lingurar I.—Márton, Tóth, Zanon, Metz, Körösladányi.

A vasárnapi programot a délelőtti Fer-

diand kupameccs a Transylvania és Vulturul között, valamint két Titanus-vándordíjas mérkőzés (Egyetértés—Titanus és Victoria—AVMSE), továbbá törpe bajnoki mérkőzések egészítik ki. A részletes bíródelegálás a következő:

Gloria-pálya: 9.00 óra: ATE törpe—Hakoali törpe, bíró Morócz. — 10.30 óra: Transylvania—Vulturul, bíró Husztik, határbíró Ciorogariu.

AAC-pálya: 9.30 óra: AMTE törpe—AAC törpe, bíró Probszt. — 4.45 óra: AAC—Olimpia, bíró Búrdán, határbírók Adamovici és Marita. — 6.30 óra: AMTE—ATE, bíró Pfeiffer, határbírók Pálkás Kálmán és Ujl.

Vulturul-pálya: 5.00 óra: Egyetértés—Titanus, bíró Mágori, határbíró Schneider. — 6.30 óra: Victoria—AVMSE, bíró Karlich, határbíró: Vidák.

Tricolor-pálya: 9.00 óra: Tricolor törpe—Gloria törpe, bíró: Gábor.

Banatul-pálya: 10.30 óra: Unirea törpe—Fanatu: törpe, bíró Polareczky.

Virtutea-pálya (Pécska): 6.00 óra: Virtutea—AVMSE, bíró Ciungan.

Pelle István világbajnok tornaestie áll az érdeklődés középpontjában

Elkészült az ATE-díszturna teljes programja

Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják azt a nagyszabású díszturnát, amelyet az ATE rendez augusztus elsején a Nyári Szinkörben. A jelentőségteljes tornász-est kimagasló száma Pelle István kétszeres tornász-világbajnok bemutatkozása lesz, aki romániai turáiban városunkat is felkeresi, hogy a tornasport szépségeit szemléltető, izgalmas gyakorlatokkal megismertesse. De nem érdektelen megemlíteni az ATE kiváló képességű tornászainak szereplését sem, akik úgy a szereken, mint parterben, a legszebb gyakorlatokat fogják bemutatni.

A díszturna iránt olyan nagyarányú érdeklődés mutatkozik, amelyre még nem volt példa. Az előjelekből ítélve, a színházi pénztár valóságos ostrom alá kerül, miért is tanácsos a jegyekről előre gondoskodni, nehogy az az eset álljon elő, mint Kolozsváron, ahol a kinérekedt sportrajongók nagy tömege kénytelen volt lemondani a sportesemény résztvételéről.

A rendező egyesület a jegyeket Szalay Géza dohánytözsdejében árusítja, ahol egész nap átvehetők.

Nagyszabású uszóversenyt rendez a Marosvásárhelyi Sportegylet

Julius hó 29—30-ikán, szombaton és vasárnap, Mihály nagyvaida, trónörökös legfelsőbb védnöksége alatt, óriási méretű uszóversenyt rendez az agilis Marosvásárhelyi Sportegylet. A versenyen, amely 30 uszózamból és két vízipólómérkőzésből áll, az ország valamennyi számottevő uszója elindul. A versenyen az „aradi“ uszók is részt vesznek, azonban nem aradi egyesületek színeiben. Nem kevesebb, mint öt kiváló aradi uszó vesz részt a nagyszabású uszóversenyen és pedig Gérecz Gaston, valamint Gherman, mindkető bucaresti-i egyetemi hallgató és a Tenis Club Roman színeiben indulnak, Szatmáry és Tóth a bucaresti-i CFR versenyzői, valamint Bernha Titus, a rendező MSE színeiben startol. Remélhetőleg az „aradiak“ jól fognak szerepelni és ha közvetlenül nem is, de közvetve dicsőséget szereznek Aradnak.

O A cseh Menzel legyőzte Barnest. Az amerikai „tennisz-cirkusz“ turnéja során, Prágában mérkőzött, ahol a kitűnő Barnes, Tilden kísérője, a cseh bajnok Menzellel mérkőzött. Az első szette: a kitűnően díszponált Menzel 6:1, 6:2 arányban nyerte, majd a harmadik szettben Barnes — Tilden utasításai folytán — 6:4 arányban győzött. A negyedik szettben Menzel ismét kitűnő, de Barnes is pompás, végül mégis Menzel győz 6:4-re.

O Morar Teofil dr. vezeti a Ripensia—NAC meccset Vasárnap Temesvárott játszik a NAC az országos csapat ellen és komplett együttessel rándul Temesvárra. A csapat a következő: Czinczér—Bartha, Remmer—Krausz, Juhász, Weichelt—Glanzann, Kovács, Rónay, Bodola, Kocsis. A mérkőzést Morar dr. vezeti.

Mitra I. Sándor

dipl. jegyző,

az Aradi kir. Törvényszék hites fordítója és tolmácsa. Fdul. Regele Ferdinand 5. sz. (Az udvarban balra). ARAD-CSANADI-BANK-palota.

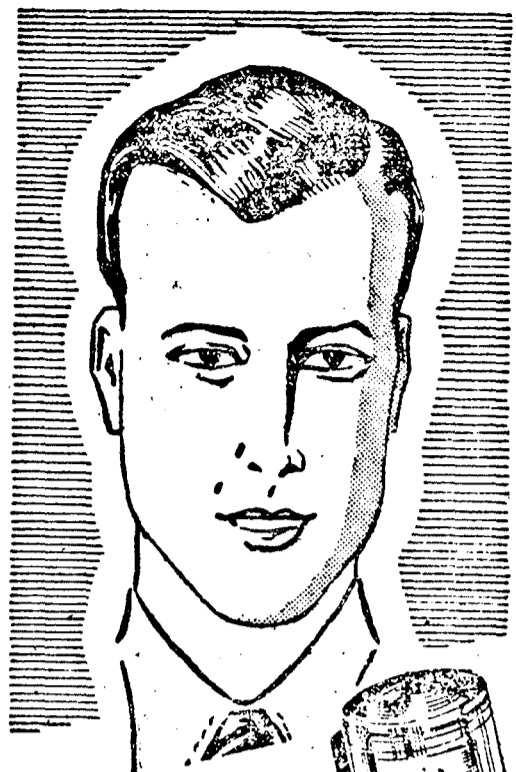
Hivatalos órák: d. e. 9-12., d. u. 3-6-ig.

HITELESIT és HITELESEN FORDIT románra és magyarra okiratokat. Ugyiszintén fordít a következő nyelvekből is: francia, angol, német, magyar, cseh-slovák, lengyel, olasz, spanyol, orosz, latin. A fordítások pontosan és felelősség mellett eszközöltetnek. A mások által végzett fordításokat is hitelesít. Megjelennek a bíróságok előtt mint hites tolmács.

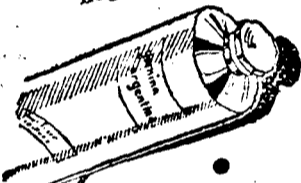
CÉGEK RÉSZÉRE műszaki, szakmai levelezéseket és fordításokat eszközök, terminus-technikusokkal, tökéletes hitelességgel, ugyiszintén a levelek, felelősségek, szerződések, okiratok, törvények, diplomák s mindenféle bizonyítványok, kérvények, hirdetések és közlemények, irodalmi művek fordítását, illetve megszerkesztését vállalom, mindannyit teljes felelősséggel Abszolút minimális árak, még a fordítások hitelesítésénél is.

MÁSOLATOKAT és SOKSZOROSÍTÁSOKAT vállal Okiratok, munkakiírások, köz- és magánmunkálatok költségeteiket és általános kivitelezési feltételeiknek másolását és fordítását vállalja bármely szakmából és iparágból a pontos műkifejezések használatával, 2022

HIVATALOS ÓRÁK: d. e. 9-12.
d. u. 3-6

A férfi előkelőségét
hajviselete adja meg
A modern férfi külsejére haj
viselete jellemző. Sportférjnek,
valamint a dolgozók tömegei
egyaránt
„GOMINA ARGENTINE“-t
kérnek, miután ez tökéletes és elegán-
san lesimítja a haját. Nem enged a port-
lerakódni, fényessé teszi a haját, anélkül,
hogy azt bezsírozná. A modern élet
üteméhez alkalmaz-
kodva, használja
mindenké.

Gomina Argentine

Különös valláscserék Aradon

Egy kereskedő áttért a református hitre, mert
Németországba akar utazni.

A „kitérésnek“, azaz egyik vallásfelekezettől a másik felekezethez való áttérésnek a formasága, rendkívül egyszerűvé vált. Ezelőtt a vallását cserélni szándékozónak valóságos Kanosszát kellett járnia; szembekerült egyházakkal, hatóságokkal és egyéb akadályokkal. Ma igen egyszerű az eljárás. Szabályszerű kérvényt kell az anyakönyvi hivatalhoz benyújtani, ahol — ha a kérelem megfelel az alaki követelményeknek — minden további nélkül bevezetik a „valláscserét“ az anyakönyvbe.

Amióta az új, leegyszerűsített rendszer életbelépett, az aradi anyakönyvi hivatalban százhét vallás-áttérést vezettek keresztül. Az ősi vallástól megváltó polgárok 26 százaléka baptista lett.

Kilenc eset történt az új rendszer életbelépte óta, hogy keresztyének zsidó vallásra tértek át. Az elmúlt hónapban olyan áttérést jegyeztek be az aradi anyakönyvi hivatalban, amelynek indoka az összes eddigi esetek érdekességét is felülmúlta.

Egy németországi családnévvel rendelkező aradi kereskedelmi ügynök, aki azonban nem tartozott az árja nemzedék sorába, Berlinbe akart utazni. Egy német gyár képviselőjét akarta elvállalni. Miután vallása nem biztosított számára jó ajánlólevelet, arra a gondolatra jött, hogy áttér a református hitre és már mint az új vallás meggyőződéses híve utazik ki Németországba. Bejelentése meg is érkezett az aradi anyakönyvi hivatalba, ahol a bejelentést tudomásul is vették. Több héttig tartott, ameddig a törvényes formások betartása után, a keresztyén vallásra való áttérést bejegyezték a matrikulumba. Az illető azonnal anyakönyvi kivonatát váltott, hogy az utlevélben már új vallását vezessék be. Legnagyobb mezdöbbenésére látta, hogy az anyakönyvi kivonatban nemcsak az van benne, hogy milyen vallást követ most, hanem milyen vallású volt ezelőtt is. Reméli azonban, hogy az utlevélbe csak az új vallás fog bekerülni és a kereskedelmi ügynök elérte a célját.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés

A hét végén megkezdődnek a tárgyalások

Budapestről jelentik: Stockin-ger osztrák kereskedelemügyi miniszter vezetésével a jövő hét végén érkezik meg Budapestre az a bizottság, amely a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés kimélyítésének érdekében kezdi meg

a tárgyalásokat. Ezeknek a tárgyalásoknak az alapját Gömbös és Dollfuss annakidején elvben le- szögezték. Szóba kerül a megbe- szélések során a Fertő-tó lecsa- polása, valamint a hegyeshalom- bécsi vasutvonal villamosítása is.

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS

VESE ÉS HOLYAGBANTALMAK, KOSZVÉNY, CUKORBAJ, ARTRITISZUS GYÓGYÍTÁSÁRA

VICHY GRANDE-GRILLE MÁJBÁJOKNÁL ÉS EPE-BANTALMBENKÁL

VICHY HOPITAL GYOMOR ÉS BÉLBANTALMAK esetében

VEZÉRKÉPVISELŐ: FILIPPE FINKELSTEIN, BUCURESTI Str. Câmpineanu 20.

Szervezik az aradi parti rendőrséget

Motorcsónak a szerencsétlenségek megakadályozására

Moga Romulus dr. rendőrkezes ma át- iratot intézett a városhoz, amelyben kérte a polgármestert, hogy a lehető legsürgősebben szerezzen be egy motorcsónakot, hogy a régen óhajtott parti rendőrséget felállíthassák. A pol- gármester úgy határozott, hogy a keddi ta- nácsülésem tárgyalják a motorcsónak ügyét és mindenképpen igyekeznek azt véglegesen elin- tézni. Nincs másra szükség, csak bérelni egy megfelelő motorcsónakot, de ha ez sem sike- rülne, még akkor is aránylag olcsón juthat hozzá a város egy motorcsónakhoz, amellyel végre ténylegesen elintéződik a parti rendőr- ség kérdése.

Mai lapszámunkban rámutattunk a motor- csónak fontosságára, mert ezáltal igen sok emberéletet lehetne megmenteni. Ezenkint ha- talmas arányban fordulnak elő szerencsétlen- ségek és Moga Romulus dr. rendőrkezes biz- zik abban, hogy megfelelő személyzettel a mo- torcsónak elegendő lesz arra, hogy a soroza- tos fulladásoknak elejét vegye.

Az aradi Munkakamara akciója

a munkáspénztár autonómiájának kivívásáért

Az aradi Munkakamara legutóbbi ülésén elhatározta, hogy nagyarányú akciót kezde- ményez a munkáspénztár teljes autonómiájá- nak kivívásáért. Ez az intézmény jelenleg fé- lg állami ténig pedig autonóm testület. A Munkakamara vissza akarja állítani ennek az intézménynek a teljes önkormányzatát.

Addi, is, amíg a Munkakamara ezt a célját elér, közvetlen kapcsolatot akar teremteni a munkáspénztár tagjaival. A kamara ipari szek- ciója elhatározta, hogy irodát állít fel, amely hetenként minden kedden este öt és hé- óra között a munkáspénztár tagjainak rendelkezésére áll. Ez az iroda a legintenzi- vebb módon foglalkozik a munkáspénztári ta- gok ügyeivel. Nemcsak szóbeli tanácsokat és utbaigazításokat ad, hanem az állam nyelvén megírt kérévényeket is készít a tagoknak és az összes illetékes fórumoknál eljár a felmerülő ügyekben. Mindezt teljesen díjtalanul végzi el a Munkakamara betegsegélyző irodája. Az iro- da működését már a legközelebbi hetekben meg is kezdi.

CONSUMATI FOGYASSZON

AROMAT

BRANZA

KLIPTAU

KLIPTOI

MUNTUROI

VITAMIN ÉS

BIOGLOBIN

CERETI

PRETUTINDENI

KAPHATÓ

MINDENÜTT

AROMAT

Calea Băntulului (v. Aradului) 3.

Olcsó Sportvonat Budapestre és Bécsbe

Öt nap Budapesten, augusztus 12-től 18-ig — Az utazás kollektív utlevéllel történik — Részvételi díj utlevéllel és vízzel együtt Budapestre 970, Bécsbe 2195 lej

A Temesvári Központi Bank Menetjegy- irodája a Kinizsi sportegyesülettel karöltve, Budapestre és Bécsbe sportkülönvonatot indít. A különvonat megszervezésével a menetjegy- iroda és a sportegyesület egyrészt lehetővé akarja tenni azok részére a budapesti és bécsi utat, akik más körülmények között nem enged- hetnék meg maguknak ezt az utazást, ugyan- ekkor pedig a kollektív utazás megszervezésé- vel valóban olcsó részvételi díjat kíván a Bu- dapestre és Bécsbe utazóknak biztosítani.

A sportkülönvonat augusztus 12-én reggel 9 óra 45 perckor indul Aradról Budapestre, ahova körülbelül öt óra múlva érkezik meg. Bécsbe a sportvonat másnap reggel 6.25 óra- kor érkezik, Bécsből vissza a vonat augusztus 18-án reggel 8.25 órakor indul és 12.42 órakor érkezik Budapestre, Arad felé pedig augusztus 18-án délután 3.20 órakor indul tovább. A résztvevők tehát öt napig tartózkodhatnak Bu-

dapesten. Ebbe az időbe egy vasárnap és egy ünnepnap is esik.

A kirándulók közös utlevéllel utaznak. Ehhez az utlevélhez az állampolgársági ok- mány, a személyazonossági igazolvány, kato- nakköteles férfiaknál pedig a katonai irat, illetve ezek közjegyzői másolata szükséges. Részvét- eli díjak: Budapestre és vissza, a közös utle- velet, valamint az összes vízumot beleértve, különvonaton, számozott ülőhelyekkel, kényel- mes kocsiban: 970 lej. Bécsbe és vissza: 2195 lej. Saját utlevéllel utazóknak kedvezmény. Jelentkezési határidő: augusztus 5. Miután a közös utlevélnél a résztvevők számát korlátoz- zák, ajánlatos minél előbb jelentkezni, annál is inkább, mert a rendezők a részvételt csak a jelentkezés sorrendjében biztosíthatják. Jelen- kezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában és az Erdélyi Hírlap kiadóhivatalában lehet. Felvilá- gosításokkal ugyanott az utasok rendelkezésé- re állanak.

Arad fürdőváros jellegét elvben elismerte a belügyminiszterium

Pop C. István kamarai elnök intervenciója — Nagyszabású építkezések 1934-ben — Fellendült a Neptun forgalma

Hónapokkal ezelőtt indította meg akcióját a város vezetősége, hogy Aradot fürdővárossá nyilvánítsa. A város mindent megtett, hogy idejekorán megkapja a fürdővárosi jellegét, azonban erre a szezonra ez nem sikerült, holott a Neptun-fürdő átalakítását a város már erre való tekintettel végezte. A város ezzel azonban korántsem fejezte be az átalakítási munkákat, sőt, 1934. évben még sokkal nagyobb építkezési programot akar végrehajtani és a jelenlegi helyen nagyszabású modern fürdőtelepet léte- síteni, amely megalapozná a város fürdőjellegét. Ebben az ügyben az utóbbi napokban nagy- fontosságú esemény történt. Velcsov Géza dr. polgármester-helyettes a következőket mon- dotta el ebben az ügyben munkatársunknak:

— Sajnos, ebben az évben le kell monda- nunk arról, hogy Arad a fürdőhelyek névsorá- ban szerepeljen. Azonban Pop C. István dr. kamarai elnök urtól éppen a napokban azt az értesítést kaptuk, hogy

Arad fürdővárosi jellegét elvben máris elismerték

a belügyminiszterium illetékes ügyosztályán. Egészen bizonyos, hogy 1934. évben Arad már a többi fürdőhelyek névsorában fog szerepelni és a város mindazon jogokkal fog bírni, mint a többi fürdőhely. Ez rendkívül fontos számunk- ra, mert a nyári hónapokra nagy idegenforgal- mat, a kereskedelmi élet fellendülését jelenti. A szállodáknak, kávéházaknak és számos más foglalkozási ágának jelent ez forgalmat és hasznot.

A kedvező időjárás bekövetkezése óta a Neptun-fürdőben nagy élénkség uralkodik. Öt nap alatt ezer kedvezményes jegyfüzetet adtak

el, ami egymaga tízezer jegyet és 80.000 lej be- vételt jelent. Az elmúlt vasárnap napijegyek- ből egyedül 13.500 lej bevétele volt a városnak. Hat héten keresztül a kedvezőtlen idő deficitet hozott a Neptun-strandnak. Ennek a ráfizetés- nek az egyenlege kezd egyre kedvezőbb szint- ölni és ha a meleg tovább tart, akkor a deficit teljesen eltűnik.

Kétszáz halottja

van a Törökországban pusztító föld- rengésnek

Konstantinápolyból jelentik: Az anatóliai hegyvidéken, Szmirnától egészen a Taurusz- hegyláncig pénteken ismét borzalmas földren- gés pusztított. Ugyanezen a vidéken már két hónappal ezelőtt is nagy földrengés volt, mely- nek többszáz emberélet esett áldozatul. A mostani földrengés pontosan ugyanabban az irányban és ugyanazon a vidéken rázkódtatta meg a földet. Központja Denizli városka volt. Szmirnától mintegy 250 kilométerre délke- letre.

Szerkesztői üzenet

„1867”. Ügyében illetékes helyen érdeklöd- tünk és azt az információt nyertük, hogy a har- madzori sorozás után a végleges írásbeli fel- mentést kikézesítik. Hogy mennyi idő múlva, az bizonytalan. Az ügyben különben az aradi Cercul de Regutare írásban is szívesen ad felvilágo- sítást.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Két óriás harcol a világ uralmáért

Japán le akarja hengerelni az angol ipart és kereskedelmet — A rizs legyőzi a marhahúst — Angol gazdasági hadüzenet.

Japán külkereskedelme az egész világpiacra átment a támadásba. A japán császárság hadereje a mandzsu síkságon harcol a japán hódítópolitika parancsára és ugyanekkor kevesebb lármával, de céltudatosan ugyanilyen harcot kezdett a japán kereskedelem. A nyugati kereskedelem hamarosan megérezte ennek a harcnak a hatásait. A japán támadó szellem a tengerentúli piacokon mindenütt előretört és még a védővámok falain keresztül is át tudott hatolni. Ezt az előnyomulást, a japán kereskedelem térhódítását először az angolok érezték meg. Indiában, Ausztráliában, Kelet és Délafrikában is érezhetővé vált a japán import és hamarosan benyomult a japán kereskedelem a londoni piacra is, úgy hogy az angol ipar már a maga házában is a védekezés kényszerüségébe szorult. Az amerikaiak ugyanígy jártak a japánokkal. A filippini szigeteket már elárasztották a japán árucikkek és a japán dumping miatti keserű panaszok már az egész nyugati kereskedővilágban felhangzanak. A japán yen értékének hatvan százalékát veszítette el és az angolok, akik maguk rontották meg a fontot, hogy előnybe kerüljenek az aranyvalutájú országokkal szemben, a japánoknak ezt a pénzügyi taktikáját infainak mondják. Az angolok tulajdonképpen nem veszítettek még sokat, mert lényegében csak azt az előnyt veszítették el, amelyet eddig különösen az indiai piacokon teljes angol kíméletlenséggel használhattak ki. Az igazi vesztesek az aranyvalutájú országok, mert azok sehova nem tudnak ma szállítani. Az angolok azonban messzebbre látnak és a „Federation of British Industries” legutóbb a következőket írta: „Ha a rizs ára nem igazodik a marhahús árához, akkor a legtöbb iparágban meg kell majd szüntetni a husztandardot.” ez annyit jelent, hogy a japán munkás ereje sokkal olcsóbb, mint az európai munkásé, a japán munkásnak nincs annyira szüksége, mint az európai munkásnak és a rizsevők igénytelenségével szemben igényei tönkreteszik az európai ipar versenyképességét.

Japánban ma tulajdonképpen katonai diktatúra van és a katonai diktatúra nemcsak a parlamentáriszmus ellen fordult, hanem a nagytőke ellen is, mert a nagytőke demoralizáló hatásától félti a japán népet. A katonai diktatúra gazdasági téren egyelőre nem vérvényesül, mert Saito admirális, aki ma a legnagyobb tekintély Japánban, nem enged meg, hogy a katonai szempontok érvényesüljenek a japán gazdasági életben. Saito admirális azonban elsősorban katona és az egész japán teremtést a japán katonai és nemzeti érdekek szolgálatába akarja állítani. A yen elértéktelenedése és a defláció módját adott arra, hogy japán ipara rendkívül olcsón vásárolja be a nyersanyagokat. Ezt azután kihasználta az infláció idején és 1932-

ben már Japán textil termelésének egynegyedét India piacaira dobta, ami az angol textilipart életérdekeiben érintette és ezzel sem elégedett meg, mert most már megkésztette exportját Ausztrália és Egyiptom felé. Sok ideig nem volt nagyobb veszedelem az olcsó japán áru, mert a japánok olcsó pénzért gyengébb minőségű árut szállítottak. Ma azonban olcsó áron elsőrendű minőségű árut adnak, úgy hogy ezzel a konkurenciával szemben az angol ipar helyzete rendkívül nehéz lesz.

Az angolok ahogy tudnak, úgy védekeznek a gazdasági japán offenzíva ellen. Az indiai vámkat 25 százalékról 75 százalékra emelték fel, ami ötven százalékos előnyt jelent a japán textiliparal szemben az angol textiliparnak. Ezt a japánok valószínűs hadüzenetnek tekintik. Az angolok ki akarják rekeszteni a japán kereskedelmet az angol imperiumból és a japán politika erre azzal felelt, hogy Mandzsuriaiban teremt óriási gyapotültetvényeket, tehát nemcsak a készáruban, hanem a nyersanyagokban is fel akarja venni a versenyt Angliával. A japán szakértők szerint Délmandzsuriaiban és Jehol vidékén kitűnő gyapotot lehet termelni és úgy számítják, hogy husz esztendő múlva már teljesen önállóítani tudják magukat ezen a téren is, úgy hogy husz esztendő múlva megkezdhetik a végső harcot a nyugati meghódításért, mert az olcsó munkaerővel, a modern gépekkel és a saját földjükön olcsó áron beszerzett nyersanyagokkal leengerelik a nyugati konkurenciát.

Rendelet Aradra a gabonaexport megkönnyítéséről

Az állomásfőnökség nyomában az exportőr rendelkezésére bocsátja a szükséges vagonokat — Memorandum a Banca Nationalához a kompenzációs exporttal kapcsolatban

Az aradi állomásfőnökségre a gabonakereskedelem szempontjából nagyjelentőségű rendelet érkezett, amelyből arra lehet következtetni, hogy a CFR ebben az esztendőben — az eddigi bürokratikus rendszertől eltekintve — mindenben segítségére kíván lenni a gabonakereskedőknek és lehetővé akarja tenni az export zavartalan és akadálytalan lebonyolítását. A CFR vezérigazgatósága ugyanis részletes tervet dolgozott ki a gabonaszállítás megszerzésére vonatkozólag. Eszerint külön gabonavonatokat indítanak utra a legfontosabb dunai

kikötők: Braila, Galati, Reni, Calarasi és Giurgiu felé. A CFR — az eddigi szükségleteket figyelembevéve — elegendő vagonokkal rendelkezik, hogy a gabonaszállítást az egész országban lebonyolíthassa. Az Aradra érkezett körrendeletben a CFR vezérigazgatósága utasítja az állomásfőnököket, hogy az igénylőknek haladéktalanul bocsássák a szükséges és gabonaszállításra alkalmas vagonokat rendelkezésükre. Ez viszont — a rendelet értelmében — csak az árunak az állomásra való hozatala és a fuvarlevelek benyújtása után történhetik meg.

Itt írjuk meg, hogy a Romániai Gabonaexportörök Szövetsége a kompenzációs exporttal kapcsolatban Brancovici professzor utján memorandumot intézett a Banca Nationalához. Az emlékiratban a szövetség kifejti, hogy szükségesnek tartja, hogy a kiviteli engedély kiadása előtt az engedélyt igénylő exportőr írásban vállaljon kötelezettséget arra, hogy a kiszállítandó romániai gabona tényleg abba az országba jut el, amely ország részére a Banca Nationala a megfelelő árukompensációt engedélyezte a román gabona ellenében. A Gabonaexportörök Egyesülete ellenőrzési jogot kíván a maga részére biztosítani az export lebonyolításánál, oly módon, hogy a vagonba vagy hajóba berakott árut a maga szerveivel, megbízottai-val a kompenzációs országba történő szállítás útján ellenőrizteti. Szükségesnek tartja az egyesület, hogy ezek az ellenőrző szervek a Nemzeti Bank, illetve a kompenzációs osztály részéről megkapják a szállítmányra vonatkozó összes autorizációk másolatát, valamint az érdekelt exportőr kötelezettségvállalásáról szóló nyilatkozatának másolatát.

A román konjunkturakutató-intézet jelentése szerint Románia idei búzatermése az 1931-beli 368.230 és az 1932-beli 151.150 vagonnal szemben 300.000 vagon lesz, vagyis az idén körülbelül kétszerannyi búzát fogunk rendelkezni, mint az elmúlt évben. Az árpatermés 190.000, a rozs 36.500, a zab pedig 71.000 vagonra becsülhető.

Fellendült az állatexport

Birtolon Aurél képviselő intervenciójának eredménye — Élőállatszállítmányok Csehszországba és Olaszországba

Birtolon Aurél országgyűlési képviselő, az Állatexportör Szindikátus elnöke ismételt intervenciát annak érdekében, hogy a jugoszláv hatóságok vonják vissza azt az intézkedést, amelynek értelmében a román állatszállítmányokat csak abban az esetben lehetett Jugoszlávián át Olaszországba szállítani, ha a vagonokat leplombálták. Ez természetesen szinte lehetetlenné tette az exportot, mert egyet jelentett azzal, hogy a jugoszláv területen az állatokat ne etessék és ne itassák. Birtolon Aurél ismételt intervenciójának eredményeképpen

a jugoszláv hatóságok most ezt az intézkedést visszavonták.

Az Állatexportörök Szindikátusa interveniált annak érdekében is, hogy a karantén időtartamát, amelyet az olaszországi szállítmányokra megszabtak, hat napról a szerződésben megállapított két napra redukálják, annál is inkább, mert Olaszországban sem tartják két napnál tovább karanténban a szállítmányokat és ennyi idő alatt állapítják meg, hogy egészségesek-e az állatok vagy sem.

A román élőállatexport szempontjából a karanténról szóló intézkedésnek a visszavo-

nása annál is inkább szükséges lenne, mert Olaszország az utóbbi időben felfokozott érdeklődést tanúsít a romániai élőállatok iránt. Ezt főképpen annak lehet betudni, hogy a magyaroknak biztosított 50 ezres kontingenst Magyarország már kimerítette, így tehát Olaszország más országokból kénytelen vásárolni. Tekintettel arra, hogy nyáron tudvalevőleg Olaszország idegenforgalma jelentékeny módon emelkedik, ezzel arányban emelkedést mutat husszükséglete is. Legutóbb a Bácskából egy hét alatt negyvenöt vagon élőállat indult Olaszország felé és ez a szám minden valószínűség szerint emelkedne, ha a karantén eddigi rendszerét megváltoztatnák. Az exportörök körében remélik, hogy ez az intervenció is sikerrel fog járni, annál is inkább, mert a romániai export már nem veszélyezteteti Jugoszlávia érdekeit, amennyiben Olaszország megnövekedett szükséglete folytán állatimportjának egy részét Jugoszláviából is fedezi. Remény van egyébként arra is, hogy Csehszlovákia irányuló állatexportunk is emelkedik a közeljövőben, sőt — ha az erre vonatkozó tárgyalások kedvező befejezést nyernek, németországi viszonylatban is lehetnek kedvező kilátásaink.

Manometer
és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom
Kérjen ajánlatot. 2231
Gáspár műszerész Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JULIUS 23.

Bucuresti. 11.30: Mocoli zenekar. 13: Szimfónikus gramofon. 13.40: Könnyű és román zene lemezek. 18: Budala-zenekar: könnyű és román zene. 20.20: Tánclemezek. 21: Roma Nia operett-dalokat énekel. 21.20: Katonazene. — Budapest I. (550 m.) 10.15 Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Róm. kath. istentisztelet. — Születben: Rádiókronika. Elmondja Papp Jenő. 3: Odeon—Parlophon gramofonlemezek. 4: „Hasznos rovarok a szántóföldön és kertben.“ 4.45: Bura Károly és cigányzenekara. 6.05: „Egynéhány egykori újsághír a régi Pest-Budáról.“ Horváth Elemér előadása. 6.30: Mándits szalonzenekar az Angol-Parkból. 7.45: Helyszíni közvetítés a magyar—csehszlovák válogatott vízipólómérkőzésről. 8.30: Nyiregyházi Ervin zongorázik. 9.10: „Keringő és szerelem.“ Hangjáték. — Utána kb. 11.10: Pontos időjelzés, hírek sporteredmények. — Majd: cigányzenekar. — Bécs. 9: Ébresztő. 3.30: Gramofon. 11: Goethe-dalok. 11.50: Egyházi dalok. 12.30: Modern osztrák zeneszerzők műveiből. 13.45: Szimfónikus rádiózenekar. 16.30: Kamarazene. 17.30: Az arizonai természeti csodákról. 18: Könnyű zene. 19.30: Látogatás Luxemburgban, gramofonlemezekkel. 20.40: Felsősztriai zeneszerzők műveiből. 23: Kávéházi zene. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 16: Radu Sándor cigányzenekara. 17: Gramofon. 18: Gramofon. 20: Délszláv dalok. 20.30: Gramofon. 21.30: Rádiózenekar. 23: Gramofon. 23.30: Cigányzene. — Brnna. 10: Gramofon. 17: Katonazene. 22.05: Rádiózenekar. — Königsberg (Hellsberg). 13: Könnyű zene. 17.40: Zenekari hangverseny. 19.15: Kamarazene. 21: Operett-egyveleg. 22: Könnyű zene. Utána: tánczene. — Milano. 17.30: Könnyű zene. 21.30: Selvaggi: Velencei májusi ünnep. 8 felvonásos opera. — Pozsony. 11.15: Katonazene. 13.05: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 19.35: Gordonkaverseny. 23.20: Schrammelzene. Strasbourg. 21.30: Verdi: Trubadur című operája, közvetítés Vichyből. 24: Tánczene. — Varsó. 17.30: Dal- és ártalóadás. 18.15: Népszerű lengyel zene. Szoprán- és tenor-dalok. 19: Könnyű zene. 21: Rádiózenekar. 23: Tánczene

HÉTFŐ, JULIUS 24.

Bucuresti. 13: Zenekari művek lemezek. 13.40: Könnyű lemezek. 18: Ionescu—Gaina zenekar, könnyű és román zene. 19.15: Ionescu—Gaina zenekar. 20.20: Dal-lemezek. 21: Vonósnyégyes gramofonon. 21.45: Rogalski és Silvestri zongoraművészek játéka két zongorán. — Budapest I. (550 m.) 7.45: Torna. — Utána: His Master's Voice gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. Aki a Robinsont írta. (Defol D.) Kacag a gyermek. (Feloivasás.) — Közben: gramofonlemezek. 13: Déli harangzó. 13.05: Kristály gramofonlemezek. 2.30: Gaurai György szalonzenekara. 4.30: Diákféltúra. „Krokodil vadászat.“ 5: A Magyar Cserkészszövetség előadása

MEGJELENT!

Anyáknak akinek legdrágább kincsük a gyermek egészsége nélkülözhetetlen

HÁZIORVOS

A betegségek felismerése és gyógyítása. — Modern Kozmetika

Ez a mű megtanít minden betegséget meggyógyítani a beteg felismerésére, gyógyítására és ápolására is.

Minden betegség leírásához ábrákat is ad, úgy hogy a család egészségének megtartása és helyreállítása tekintetében ez az orvosi mű minden anya nélkülözhetetlen segédeszköze lesz.

Aradi Közlöny kiadó ában, valamint az összes bizományosunknál, árulástól és lapkihordóinktól.

Nyaralni induló t. előfizetőink figyelmébe!

Ha akár rövidebb, akár hosszabb időre elutazik és hálal velünk új címét, az Aradi Közlönyt újánaküldjék. Arra kérjük, hogy az alábbi szelvényt lehetőleg elutazás előtt 2-3 nappal töltsék ki és egy levelezőlapra ragasztva, vagy küldőncel küldje be hozzánk.

Név:.....
Régi cím:.....
Új cím:.....
Mikortól meddig:.....

Kíválgató é g levelezőlapra ragasztva okvetlenül beküldendő:
az ARADI KÖZLÖNY kiadóhivatalába.
Bulev. Regele Ferdinand (József fogut) 4. sz.
Biztonság kedvéért ne a kihordóval tessen megüzenni címváltozást.

5.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 6: Budapesti Hangverseny Zenekar. 7.15: „Lotz Károly, a művész és az ember“. 7.45 Csorba Dezső cigányzenekara. 9.15: Puzstay Sándor Grieg-dalokat énekel. 10.05: Waldbauer —Kerpely vonósnyégyes, 11.25: Veres Lajos és cigányzenekara Sárossy Mihály énekszámával. — Bécs. 12.30: Paraszt tánczene. 13: Zenekari hangverseny, könnyű zene. 16.55: Bach: A-moll szvit és Grieg: Peer Gynt. szvit (gramofonon). 18.25: Zenekari és énekhangverseny. 19.05: A bécsi Belvedere-palotáról. 20: A folyók dalai. 20.35: Kamarazene. 22.15: Hírek. 22.45: Gramofon. — Belgrád. 13.05: Rádiózenekar. 21.30: Zagreb. 23.30: Hírek időjelzés. Tánczene. — Brnna. 12: Gramofon. 15.50: Könnyű zene. 17.45: Gramofon. 20.10: Schubert: III. d-dur szimfónia (rádiózenekar.) — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Cigányzene. 15.50: Katonazene. 19.20 Gramofon. — Langenberg. 17.30: Könnyű zene. 19.10: Népzene. 21.15: Worke Hans énekbeszűjtje. 23.30: Operett. és tánclemezek. — Milano. 18.10: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21.15: Kívánsághangverseny. 22.15: Kamara-z. 23.15: Mandolínzene. — Prága. 12: Cseh zeneszerzők táncdalai. 13.05: Gramofon. 18.45: Gramofon. 19.10: Gramofon. 20.10: Schrammelzene. 20.40: Zongoraverseny. 22.15: Smetana: „Az eladott menyasszony.“ — Varsó. 17: Népszerű zene. 18.15: Ének- és vadászkiürszűlők. 21: Gramofon. 21.30: Yourmans: No, no, Nanette, háromfelvonásos amerikai operett.

KEDD, JULIUS 25.

Bucuresti. 13: Gramofon. 13.40: Könnyű és román zene. 18: Mocoli-zenekar: könnyű és román zene. 20.20: Hangszerzők gramofonon. 21: Elinecu-Cristofovici énekesnő dalestje. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Lehár: Paganini egyveleg. — Budapest I. (550 m.) 7.45: Torna. — Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. A sarki fény meséiből. 2. Petőfi-versek. (Feloivasás.) — Közben: His Master's Voice gramofonlemezek. 13: Déli harangzó. 13.05: Weidinger szalonzenekar. 2.30: Egyetemi Énekkarok szűlőkvartette. 5: Általános Zenészek Szimfónikus Zenekara. 6: „Két német meseváros.“ 6.30: B. Kenéz Líli zongorázik. 7: „Egy nap a kergizek között.“ Mihók Béla előadása. 7.30: Columbia gramofonlemezek. 8.40: „Liszt Ferenc és a magyar irodalomtörténet.“ Dr. Major Ervin előadása. 9: Francia operarészletek. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. vez.: Unger Ernő. — Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria-kávéházból. 11.30: „Filmvilág a mikrofon előtt.“ Gaál Franciska és Paul Hörbiger énekelnek. Joe Pasternak és Nóti Károly felolvasnak. A filmzenekart vezényli Brodskij Miklós. 12.15: Jazz-zenekar. — Bécs. 12.30: Művészlemezek. 13: Zenekari hangverseny, könnyű zene. 16.35: Könnyű zene gramofonon. 17.40: Előadás. 18.30: Brahms műveiből. 19.10: Seta a bécsi erdőben. 20: Könnyű zene. 21.30: A tenger megzenésítése, szimfónikus zenekar. 22.50: Hírek. 23.05: Tánczene. — Belgrád. 13.05: Rádiózenekar. 19: Orosz dalok. 19.30: CseMó. 20.30: Operett-dalok. 21: Praha. 23.10: Időjelzés. Hírek. Rádiózenekar. — Hamburg. 18.50: Tarka est. 21.10: Modern hamburgi zeneszerzők művei. 23.40: Zenekari hangverseny. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Könnyű zene. 15.50: Gramofon. 20.45: Gramofon. — Leipzig. 7.20: Könnyű zene. 13: Gramofon. 16: Zongoraverseny. 17: Szimfónikus hangverseny. 21.40: Tarka műsor. Utána: 1-g: Gramofon. — Milano. 18: Tánczene. 20.40: Gramofon. 21.15: Kívánsághangverseny. 21.30: Háromfelvonásos vígjáték. Utána: Szórakoztató zene. — Radio Paris. 21: Verdi: Aida, opera gramofonon. — Varsó. 17: Hangverseny. 18.15: Könnyű zene. 20.05: Gramofon.

NYILTÉR.
E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.
Dr. Vörös István
ügyvédi irodáját
a volt Szántay-ház I. emeletén,
Str. Consistoriului 2. (Batthyány-ucca)
megnyitotta.
Telefon 274. 2673

Értesitem a n. é. közönséget és jóismerőseimot, hogy
Órás- és optikus-üzletemet
Bul. Reg. Ferdinand 17. szám alatt (Lutheránus templommal szembe) **NYITOTTAM MEG**, hol e szakmába vágó összes munkálatokat a legpontosabban és legolcsóbban készíték. — Szíves pártfogásukat kéri: **FORGÓ ISTVÁN.** 2684

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó feleségem tragikus halála alkalmával igaz részvételt vettek körül, koszorukat, csokrokat helyeztek ravatalára, ezuton fejezem ki hálás köszönetemet.
Hehs Victor.
2686

HATSCHER
Ingatlanforg. irodája Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. l. em. (Lakás ugyanott).
Élőnyös ingatlanajánlatai:
1. Központban kétemeletes, üzletkkel, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal. 320.000 hozam. 2.700.000.
2. Ugyanott emeletes, 4x3, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1x2, 2x1 szobás. 1.100.000
3. Főtérén kétemeletes, 7 lakásos, modern (2 és 3 szobásak, parkettás, fürdőszobásak) üzlethelyiségek. 16 hozam. 2 millió 400.000.
4. V. Apponyi-köruton emeletes, parkettás fürdőszobás lakásokkal, 1 millió 850.000.
5. V. Deák Ferenc-ucca közelében 2x3, 3x2 szobás, fürdőszobákkal, 3x2, 2x1 szobás. 16 hozam. 950.000.
6. V. Batthyány-uccához közel emeletes 3x3 szobás, fürdőszobákkal. 1x1 szobás. 800.000.
7. Központ közelében üzletes ház 12 bérlőmennyvel, nagy telekkel, csaknem telekárban. 500.000
8. V. Szabadság-tér közelében adómentes, 1x2 szobás, fürdőszobahelyiséggel. 2x1 szobás, 200.000.
9. V. Szabadság-térhez közel emeletes, 2x3, 4x2 szobás, részben fürdőszobás. 650.000.
10. V. Magyar-ucca táján 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás. 16 hozam. 750.000.
11. V. Kossuth-uccához közel adómentes, 2x1, 1x1 szobás, fürdőszobákkal, 1 souteráinlakás, esslingeni redőnyök. 500.000.
12. Jövendőmü vállalat felszereléssel, új házzal, sok melléképülettel, 1000 öles gyümölcsös és veteményes kerttel, 400.000. Átvehető 150.000 készpénzzel.
13. Rendőrség közelében üzletes ház 1x4, 1x2, 1x1 szobás, részben fürdőszobás. 425.000. Átvehető bankteherrel.
14. Szerb templomhoz 1 percnnyire 1x2, 4x1 szobás, pincével, 230.000.
15. Zsigmondháza adómentes, új, szoba-konyhás, élekkamrával, 200 öl gyümölcsös. 55.000
16. V. Teleki-ucca táján 1x3, 1x1 szobás, esslingeni redőnyök, pincével, 180 ezer.
17. V. Választó-ucca közelében 1x2, 1x1 szobás, 300 öl gyümölcsös, 140 ezer.
Azonkívül ezvén magán-, hér- és üzletes házak, 50.000-tól 5 millióig, telkek, földek, stb. eladására vannak meghívásalm. Pénzkölcsönt első helyen történő betáblázásra folyósítatnak.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

